

RAVLUNDA SKJUTFÄLTETS VARA ELLER ICKE VARA - I PRESSEN FRÅN ÅR 1995.

Som "invandrare" till byn kan det ibland vara svårt att förstå varför det råder en sådan oenighet när det gäller var och hur man får bygga i vår by.

Det är lätt att förstå dom som vill sälja mark och tjäna pengar. Det är också lätt att förstå dom som inte vill ha bebyggelse framför sin fina utsikt. Skjutfältets betydelse för vårt försvar, ljud/buller och naturpåverkan är också faktorer som påverkar hur vi tycker. För att inte tala om vilken tillgång det är att ha betande djur i vår bygd. Naturligtvis tycker någon att det är en olägenhet att det kan "lukta" i närheten av djur.

Ofta blir diskussioner om byggnadsplaner negativa och vi har lätt för att gnälla på Skjutfältet och/eller Byggnadsnämnden.

När jag läste ett antal tidningsartiklar från år 1995 och framåt, som gäller skjutfältets vara eller icke vara, började jag förstå lite av varför det är som det är. Skjutfältet är ju en viktig del i vårt ställningstagande.

Jag har skannat in tidningsklippen, och publicerar dom här, så att fler som är intresserade kan läsa på och förstå bakgrunden och därefter själv bilda sig en egen uppfattning.

Kunskap är en lätt börda!

Björn Green

Webmaster

PS! Glöm inte att använda zoomverktyget så att Du får en teckenstorlek som passar Dig. DS!

*****

BREV FRÅN MEDLEMSKRETSEN:

Jag, som stugägare, skulle vilja framföra mina och min familjs synpunkter på Juleboda i er tidning.

Vi är övertygade om att det är fler än vi, som tycker så här:

Det fina med Paradiset Juleboda är faktiskt militärens övningsfält. Har man gått i stan i hela veckan, jäktat och trängts med folk, är det underbart att få åka ut till stugan på helgerna och semestrarna för att koppla av och få lugn och ro. Skulle det vara så att där är mycket folk i de andra stugorna, kan man packa en kaffekorg och förflytta sig några hundratals meter söderut och finna den lugn och ro man söker. Vi tycker att man skall vara TACKSAM så länge FÄLTET är öppet för oss alla. Hade inte fältet varit, är jag ganska så säker på att hela området exploaterats för sommarstugor. Var skulle man då blivit av när man vill vara ensam, bada, sola, promenera och njuta av tystheten i sina egna tankar. Jag tror nog att även de åretruntboende håller med.

Allt detta gör Juleboda till vårt speciella PARADIS.

Hälsningar
Berit, Anna och Åke

Red.s kommentar: Vi är övertygade att alla tycker som denna familj. Skulle fältet upphöra som skjutfält, är vi ganska säkra på att vi alla skulle kämpa för att få det klassat som naturskyddsområde med förbud för all bebyggelse. Läsekretsen är välkommen med sina kommentarer. Adressen till red. finns på insidan omslaget.

*****

Försvaret tar ansvar för skjutfält

AV ANDREAS ASPEGREN
1996-05-24

BRÖSARP
Gröna bomber och granater?

Nja, inte direkt. Men nu vill försvaret börja ta sitt ansvar genom att miljöpröva skjutfälten i Skåne.

I går var det stort möte om Ravlunda. Nästa vecka är det Rinkabys tur.

Ett 70-tal personer hade kommit till Brösarps skola för att lyssna till försvarsmaktens och fortifikationsverkets presentation av hur miljöprovningen av Ravlunda skjutfält ska gå till.

En hel rad med kamouflageklädda militärer hade bänkat sig längst fram i salen för att i tur och ordning redogöra för sin

verksamhet på Ravlunda. Det visades otaliga bilder av olika vapentyper som handeldvapen, granatgevär, granatkastare och luftvärnskanoner. Likaså bilder av skräckinjagande attackdykare, stora tuffa pansarvagnar och toppmoderna specialdatorer som "till hundra procent" kan garantera att inga bomber faller ner på ortbefolkningens huvuden.

Men i början av 1960-talet briserade ju en robot i ett av husen utanför Maglehem, påpekar en av åhörarna.

Den hundra procentiga garantin föll snabbt till 99,99.

Efter en och en halv timme hade militärerna ännu inte påbörjat informationen om vad en tillståndsansökan enligt miljöskyddslagen egentligen innebär. Men under första fikapausen tog diskussionen fart.

Vi som bor i Maglehem är oerhört störda av buller och skakningar från Ravlunda skjutfält, säger Jan Månsson, ordförande i föreningen Vi i Maglehem. Och det vi fruktar allra mest är att militären vill utöka skjutfältet norr om Juleboda. Då skulle hela Maglehem komma inom bullerzonen.

Men Mats Hansson, chef för P2/Fo 14, förnekar bestämt att det skulle finnas några sådana planer.

Det finns ingen som helst anledning för oss att förstora skjutfältet in i Maglehem.

Men varför köpte då militären upp nya markområden kring Juleboda och Blåherremölla 1990?

Det är enbart för att vi behöver skapa större uppställningsytor och grupperingsområden för våra stabs- och trossförband, säger Mats Hansson. Varför ska försvaret då ansöka om miljöprovning?

Det är en del av försvarets nya miljöpolicy, säger Mats Hansson. Vi vill miljöpröva alla skjutfält i Sverige och gör det helt frivilligt. Syftet är att få ordentliga ramar och lagligt skydd kring våra övningar.

Vad händer med allt bly på marken och på havsbotten?

Det är inte mycket att göra, säger Mats Hansson. Normalt är det bättre för miljön att låta allt ligga kvar och långsamt vittra sönder, än att rota idet.

Fotnot: Under 235 skjutdagar på Ravlunda skjutfält avlossas det omkring 1,5 miljoner finkalibriga skott varje år. Plus 42 000 skott grovkalibrig ammunition.

*****

Ge Ravlunda till skåningarna

Ingen har väl lyckats undgå att vi närmar oss valet. Vallöften strös över oss väljare, allt ska bli så bra. Skatterna höjs, och de sänks. På något ställe ska det sparas, och på samma ställe ska det skjutas till pengar osv.

Våra politiker har i intervjuer sagt sin mening om hur de vill ha vårt Skåne om de blir invalda i maktens korridorer. Jag har inte läst eller hört någon av dem med ett ord säga något om Ravlunda skjutfält, mineralletningen på Österlen, om militärens krav på byggstopp när det gäller vindkraftverk m.m.

Tänk dig ett fullt utbyggt skjutfält enligt fortifikationsverkets ansökan. Ett övningsfält som ska användas i 210 dagar om året, där det beräknas att det avlossas 7 000 skott dagligen av blandad ammunitionsstorlek, höga decibeltal upp till 125 decibel, mot tillåtna 55 decibel. Skånska vägar som ska användas till transporter av alla slag av militära fordon från hela södra Sverige till Ravlunda för att öva, och tillbaka igen.

Eller de samövningar som kommer att göras gemensamt med Natoländerna. Då kan man ju också få en misstanke om att de transporterna sker via Öresundsbron. Kärnkraftsverket med sina alla nackdelar. Sökandet efter uran, guld och andra mineraler.

Tänk på all den bästa åkerarealen som försvinner. Är det ett sådant Skåne vi vill ha? Kan det vara något att visa upp för våra svenska turister eller för dem som kommer till Sverige från andra länder.

Nej, det tycker inte jag och säkert många med mig. Jag själv vill se ett Skåne utan kärnkraft, utan skjutfält, utan en massa gruvbrytningar, utan en massa onödigt trafik såsom militärens t.ex. Jag vill se turister strömma till. Jag vill se Ravlundafältet som ett naturreservat för alla naturälskande människor. Jag vill se allt det vackra Skåne har att erbjuda.

JEAN MALMQUIST

*****

Manar byn till kamp

1996-06-05

Dags att komma ut ur stugorna nu för att hjälpas åt så att vår by inte röner samma öde som Knäbäck!

Den som säger detta är en "utböling" dock med rötter i byn sedan 1987 i dag bofast i Brukaregården och ordförande i den förening som ser som sin uppgift att tillvarata och främja bybornas sociala intressen.

Han heter Jan Månsson, byn är Maglehem, porten till Österlen, och den drygt års gamla föreningen Vi i Maglehem.

När man i bokhyllan i allmänhet jagar upplysning om den byn får man gå årtionden tillbaka (encyklopedin undantagen) för att hitta något utförligt. Oftast finns inte Maglehem nämnt - byn med mycket fascinerande naturupplevelser och nära nog total översikt över "det andra" som landskapet bjuder på.

I Svensk uppslagsbok från 1951 presenteras Maglehem som "en socken i Gärds härad; som församling i Maglehems och Hörröds pastorat i Gärds kontrakt av Lunds stift. Då var socknen 32 kvadratkilometer med 905 (1959) invånare med 48% åker, 23% äng och 20% skog.

Vid statsbanelinjen Kristianstad-Ystad ligger stationssamhället Maglehem med 319 invånare (1946).

Kyrkan i Maglehem ägnas av förklarliga skäl några extra rader, sedan man prickat in de resta stenar norr om helgedomen som är ett järnåldersgravfält.

"Kyrkan med långhus och rakslutet kor (ursprungligen) av tegel i senromantisk stil. Tornet av gråsten är yngre. Nykyrkans tillbygge i norr är från 1700-talet och långhusets valv från 1400-talets senare del. Korets valv är troligen 1200-tal liksom kalkmålningarna". En restaurering 1949 blottade sengotiska målningar. Efter att kyrkan nyligen fått ett yttre lyft av bländande vit kalk pågår sedan januari i år en total inre restaurering, som skall vara slutförd den 23 juni, då den återinvigs med bröllop.

Kyrkan får värmeslingor i golvet och element under varje bänk, berättar Jan Månsson, som blir vår ciceron vid besöket.

Bänkarna skall målas om och målningarna har tvättats så långt ekonomin för tillfället räcker. I samband med detta "plockade" man fram nya kalkmålningar, som tillsammans med det äldre ursprungliga golvet väckt stort intresse hos restauratörerna. För att få ekonomi på värmekostnaderna installerar man även innanfönster. Kyrkan får dessutom delvis nytt golv. Under det gamla hittade man rester barnskelett, som begravs utanför kyrkorummet.

Inte bara Vi i Maglehem utan även dess närmaste tillskyndare tar i dag synbara grepp över hela samhället. Parkeringen i centrum med utsikt mot kyrkan bland annat har fått ett lyft.

Vore det inte för containern som fått säte mitt i så vore det bra, säger Jan Månsson. Nog kan vi väl hitta en bättre plats för avfallshanteringen.

Föreningen ja, det hetaste ämnet sedan många år är kampen mot militärens utbredning. Det var just efter ett möte med länsstyrelse och militär som föreningen bildades av en numera hälsingborgare. Medlemsantalet är ca 90.

Det fanns ett uppdämt behov av verksamheter av olika slag, säger Jan Månsson. Under verksamhetsåret har det blivit bland annat sommarfest på idrottsplatsen, Valborgsfirande på Helgabjer (Ingemars backe), föredrag av olika slag vandringar på Ravlundafältet.

*****

??? till mina rötter

1996-06-20

Klarlägganden och sanningen kring militärens köp av Blåherremölla gård och fruktodlingar, med anledning av alla påståenden hit och dit.

När jag och min familj den 1 november 1974 köpte den så kallade konsulvillan, belägen mitt i den största delen av Blåherremölla fruktodlingar, var det inte meningen att vi skulle bli yrkesfruktodlare, vilket dock blev fallet 1980 när odlingen blev till salu. Efter 14 år som fruktodlare, beslöt vi att med ålderns rätt trappa ner. När så sonen Jonas, som de senaste åren skött det mesta arbetet i odlingen, beslöt att satsa på en karriär som jazzmusiker, kändes det rätt att avsluta tidsperioden som fruktodlare.

Det påstods i Sydnytt att vi enligt uppgift flyttade från vårt hus för att vi inte stod ut med ljudnivån på skjutningarna. Detta är lögn. Ingen har frågat oss i familjen varför vi flyttade.

Det är dålig journalistik att inte ha alldeles klart från alla sidor vem som sagt vad!

Under våra 20 år, boende som närmaste granne med fältet har våra relationer till militären varit goda.

Orsaken att vi sålde till kronan var dels att vi därifrån fick det bästa budet, men framförallt att vi i lugn och ro kunde bo kvar som hyresgäster. Att vi flyttade redan efter ett år som hyresgäster berodde på att min fars födelsehem plötsligt blev till salu, vilket resulterade i flyttning tillbaka till Degeberga, och verkligen tillbaka till mina rötter.

Med utsikt över Hanöbukten och med fantastiska soluppgångar över det glittrande havet, trivs vi mycket bra även om jag trodde att det skulle bli min död att flytta från huset som vi älskat att bo i 20 år.

För familjen
ARNE CASTELL
f d Blåherremölla

Maglehem

*****

Föreningen Vi i Maglehem svarar Jan Danielson

Maglehem inget nytt Knäbäck

1996-09-13

I en artikel under rubriken Fokus den 10 juni i år i Kristianstadsbladet ifrågasatte Jan Danielson om Maglehem skulle bli ett nytt Knäbäck.

I artikeln framhöll Jan Danielsson Försvarens långsamma men målmedvetna utvidgning av Ravlunda pansarskjutfält och dess senaste förvärv av fastigheter i Maglehem 1990 respektive 1994. Farhågorna om ett nytt Knäbäck ökade vid det samråds- och informationsmöte den 23 maj i år i Brösarp, till vilket Fortifikationsverket enligt miljöskyddslagen kallat - allmänheten. Representanter för Fortifikationsverket meddelade bland annat då att avsåg att utöka skjutningarna till 235 dagar per år från nuvarande cirka 150 dagar.

För att få slut på ryktena om uppköp av fastigheter och ett "nytt Knäbäck" tog Föreningen Vi i Maglehem kontakt skriftligen med ÖB med begäran om ett klart besked beträffande eventuella fastighetsförvärv - så kallade läglighetsköp - från Försvarens sida.

I en skrivelse från den 25 juni från ÖB genom överste Henrik Jansson meddelades att det "inte föreligger fysiska möjligheter att utvidga fältet" samt att det inte var för Försvarens känt hur de rykten som talar om en planlagd utveckling av verksamheten genom läglighetsköp har uppstått.

I brev den 4 juli till överste Henning Jansson bekräftade Föreningen Vi i Maglehem att vi "med glädje noterat att Försvarens ej har för avsikt att förvärva ytterligare fastigheter i Maglehem".

Kopior av korrespondensen med ÖB har av Föreningen Vi i Maglehem översänts till Försvarensdepartementet för kännedom och bekräftelse av ÖB:s uppgifter.

Jan Månsson
Föreningen Vi i Maglehem

*****

Här blir naturreservat

Av BENGT STRÖMBERG

KRISTIANSTAD

1996-10-26

Naturvårdsverket har köpt in ett område med sandstäpp intill Møllegården, söder om Maglehem

Området skall bli naturreservat.

Møllegården, i närheten av i Drakamöllans naturreservat och Verkeåns dalgång, ingår i ett större område av riksintresse för naturvården - det östskånska backlandskapet.

Sandstäpp är en hotad vegetationstyp, som bara finns på några få områden i östra Skåne och på ett par platser på östra Öland.

Sandstämpan känns igen på att marken är torr och kalkrik.

Ofta är stora ytor sand blottade, en förutsättning för att arterna skall överleva.

Gräset tofsäxing är karaktäristisk för sandstämpan. Ett styvt gräs med blågröna blad som växer i tuvor. Sandstämpan är en viktig reträttplats för flera hotade kärrväxter, svampar och insekter.

Här finns till exempel stjälskröksvamp, som är akut hotad, stor sandlilja, klassad som sårbar. Vidare sandnejlika, sträv jordstjärna och sandvedel. Sandvedelsäckmalen, vars larver enbart lever på sandvedel, är en av landets mest hotade fjärilsarter.

Naturvårdsverket vill, tillsammans med länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen, rädda sandstämpan.

De trampar runt och ser till att markerna inte växer igen, något som skulle betyda att sandstämpan's speciella växter och djur försvinner.

Man vill dessutom försöka återskapa sandstäpp.

*****

Ravlunda prövas enligt miljölagen

Av LEIF WESTERHEDE

1996-12-19

Man kan uppfatta att materialet innehåller en utvecklingspotential. Av materialet går dock inte att utläsa hur många fastigheter i Kristianstads kommun som är berörda dels av buller, dels av inskränkningar för nybebyggelse.

Det säger stadsarkitekt Tomas Theander apropå en ansökan från Fortifikationsverket om tillstånd enligt miljöskyddslagen om militär verksamhet på Ravlunda pansarskjutfält.

Skjutfältet förvärvades 1943 och omfattade ursprungligen 750 hektar. Efter markförvärv i olika omgångar omfattar nu fältet 1650 hektar.

Skjutfältet är beläget i Kristianstad och Simrishamns kommuner.

Fältet gränsar i norr till Maglehem, i väster till väg 20, i söder till Verkeån och i öster till Östersjön.

Under ett normalt år är ammunitionsförbrukningen 1,5 miljoner skott finkalibrig ammunition och cirka 42 000 skott grovkalibrig ammunition. 70-80 procent av det totala antalet projektiler hamnar i havet.

Av riksintresse.

Utbildningsverksamheten på Ravlunda är av riksintresse för totalförsvaret. Riksintresset kan därför komma att hävdas utanför fältets gränser för att säkerställa verksamheten i förhållande till bland annat tillkommande bebyggelse, heter det i Fortifikationsverkets ansökan till länsstyrelsen.

Staten håller för närvarande på med en prövning av sina skjutfält enligt miljöskyddslagen. Konsekvenserna av detta blir att militären stärker sina rättigheter och skyldigheter. Man kan tycka att förslaget är offensivt och att man lagt in en expansionsmån, säger Tomas Teander.

Skjutfältet ligger visserligen i Simrishamns kommun, men merparten av befolkningen bor i norr och nordväst om Skjutfältet, det vill säga i områden belägna i vår kommun. Maglehem och Juleboda är de samhällen som främst är berörda i Kristianstads kommun.

Begär komplettering

Detta är i grunden ett oerhört viktigt ärende, poängterar Tomas Theander.

Innan ansökan prövas har vi därför begärt en komplettering från staten om hur en prövning av skjutfältet enligt miljöskyddslagen bland annat påverkar bostadsbebyggelsen i Maglehem och Juleboda.

Byggnadsnämnden beslutade nu att ansökan bör kompletteras med en beskrivning av riksintresset och de förändringar av riksintresset som kan bli konsekvensen av de bullerzoner som ansökan redovisar.

Man vill dessutom ha en redovisning av hur många fastigheter i Kristianstads kommun som är berörda av störningar från skjutfältet, dels ur bullersynpunkt och dels av begränsningar för nybebyggelse.

*****

Ravlunda skjutfält måste miljöprövas

1997-02-11

Militären ansöker nu om tillstånd enligt miljöskyddslagen för att fortsätta skjutverksamheten på Ravlunda pansarskjutfält som ju ligger i Simrishamns och Kristianstads kommuner. Sammanlagt upptar skjutfältet 1605 hektar och i stort sett skjuter man där 210 dagar om året. Då använder man 1,5 miljoner skott, finkalibrig ammunition, 42.000 skott grovkalibrig ammunition, varav 35.000 skott är 20 millimeters kaliber. Omkring 70-80 procent av projektilerna hamnar i havet.

Man konstaterar också från militärens sida att skjutfältet med dess verksamhet måste bevaras för framtiden eftersom det är näst intill omöjligt att skapa nya skjutfält i Sverige. Planeringen är också att Ravlunda bibehålls, både för militärens, frivilligförsvarets och vissa civila övningsändamål.

1800-tals metoder

Fältets nuvarande utseende har uppnåtts genom en omfattande markvård, som kopierar 1800-talets metoder med ambulerande eller extensivt åkerbruk och ett intensivt bete av upptill 2.500 får sommartid.

Sällsynta grodarter

Området har stora naturvärden i form av för landet sällsynta vegetationstyper. I några av våtmarkerna finns sällsynta grodarter; stinkpadda, långbensgroda och lövgroda.

I och med att skjutfältet i huvudsak saknar bofast befolkning har området blivit relativt ostört vad gäller

djurlivet. Bostadsbebyggelse finns endast i söder nära Verkeån och strax norr därom finns Dammåkra militärförläggning. Sammantaget innebär områdets användning som militärt övningsområde att något hot om exploatering och bebyggelseexpansion inte finns. I stället kan skjutfältet fungera som ett värdefullt kärnområde för växt- och djurliv.

Övningsverksamhetens slitage på växttäcknet inom de öppna områdena är inte negativt för floran. Tvärtom gynnas vissa arter av markslitaget på samma sätt som av de åkrar som i gammal tid tillfälligtvis togs upp i hedmarken. De stora sår som uppkommer av stridsvagnarna uppfattas däremot negativt av allmänheten som besöker området för friluftsliv och rekreation. Körskador på vegetation m.m. åtgärdas enligt en särskild skötselinstruktion för skjutfältet som reglerar naturvårdshänsyn och vårdinsatser för skjutfältets natur.

Sammanfattningsvis bedöms den militära verksamheten inte innebära några större negativa konsekvenser för landområdets naturmiljö. Förekommande slitage är till fördel för fältets sandstäpp.

Djurlivet är rikt på grund av att området tidvis är avstängt för allmänheten och skjutverksamheten har inte stört djurlivet märkbart. Skjutfältet har ökat Ravlundaområdets storslagenhet genom att landskapet öppnats upp i en omfattning som motsvarar 1800-talets landskapskaraktär.

Metaller problem?

En okänd faktor är graden av metallanrikning (främst koppar och bly) som successivt sker i mark och markvatten samt i vilken omfattning som metallerna förs vidare i biologiska kretslopp.

Ravlunda pansarskjutfält förvärvades 1943 och är idag en av fyra pansarskjutfält i Sverige. Som grund för bedömning av intressekonflikter gäller att Försvarsmaktens riksintresse normalt har företräde framför konkurrerande riksintressen enligt Naturresurslagen.

Den största negativa konsekvensen av övningsverksamheten på omgivningen är buller från skjutningar med grovkalibrig ammunition och sprängningar. Ett antal bostäder m.m. är belägna så nära skjutfältet att de hamnar i bullerområde. Även om störningarna kan vara påtagliga har de trots allt blivit "ortsvanliga".

Ett riksintresse

Eftersom verksamheten ger ett bullerområde utanför den egna fastigheten så kan det komma att hävdas riksintresse enligt 2 kap 9 § Naturresurslagen. Riksintresset innebär begränsningar för nybebyggelse i direkt närhet till området.

Ytterligare en negativ konsekvens är inskränkningen för allmänhetens tillträde till naturområdena inom övningsområdet som även är av riksintresse för naturvård, kulturmiljövård samt friluftsliv. De begränsningar som måste gälla av säkerhetsskäl har dock minimerats så långt möjligt och fortfarande finns tillgång till stora områden för friluftslivet, i synnerhet inom det södra delområdet. Naturvårderna har dessutom gynnats av den begränsade tillgängligheten, avsaknaden av exploatering samt det speciella slitaget och den naturvård som bedrivs inom övningsområdet.

Inga konflikter

Verksamheten bedöms således inte stå i någon direkt konflikt med natur- och kulturintressena utan snarare gynna dessa intressen av de speciella förhållanden som gäller inom skjutfältet.

*****

Militära övningsfält hyrs till utländska förband?

Bo Bergman

Sydsvenskan 1997-04-01

I en rapport som lämnas till överbefälhavaren Owe Wiktorin om några veckor pekar Högkvarteret, militärens ledningscentral, på en kontroversiell möjlighet:

Hyr ut skjutfälten till utländska förband.

Efter de senaste besluten om att lägga ner svenska militära förband kommer skjutfälten att vara underutnyttjade.

Vi vill ha en jämn och hög beläggning på övningsfälten. Därför tittar vi nu på möjligheten att låta andra länder utnyttja fälten, säger Bertil Ternert vid teret.

Att låta tyska eller franska träna på svensk mark är dock mycket kontroversiellt med tanke på den svenska alliansfriheten.

*****

Militären vill hyra ut skjutfälten

Utländska trupper kan få öva på svenska skjutfält

Högkvarteret utreder nu hur landets militära övningsfält ska utnyttjas effektivare.

I en rapport som lämnas till ÖB Owe Wiktorin om några veckor pekar utredarna på en möjlighet:

Hyr ut fälten till utländska förband.

Befolkningen på Österlen skulle nog höja på ögonbrynen om det plötsligt dundrade fram Leopardstridsvagnar ur tyska armén på skjutfältet i Ravlunda.

Men detta kan bli verklighet inom kort.

I slutet av förra året tillsatte överbefälhavaren Owe Wiktorin en arbetsgrupp med uppdrag att se över hur de militära övningsfälten ska användas i framtiden.

Efter det senaste försvarsbeslutet - som innebär att ett stort antal förband i Sverige läggs ner - kommer många av skjutfälten i landet att underutnyttjas.

Hårt pressad av regeringen letar nu Högkvarteret efter möjligheter att spara pengar.

Vi vill nå en jämn och hög beläggning på våra övningsfält. Därför tittar vi på möjligheterna till samdrift mellan olika svenska försvarsgrenar "Men också på att låta andra länder utnyttja fälten, säger Bertil Ternert presschef på Högkvarteret".

Att släppa in utländsk militär på övningsfälten är mycket kontroversiellt för ett alliansfritt land som Sverige. I dag råder ett generellt förbud för fartyg, flyg, stridsvagnar och soldater i uniform från främmande makt att beträda svenskt territorium.

Schweiziskt flyg här

Varje gång ett besök ska ske måste det godkännas av regeringen.

Sådana tillstånd ges i samband med flottbesök och i andra mycket särskilda fall.

Vid övningsfältet Vidsel i Norrbotten har schweiziska flygare till exempel fått tillstånd att testa Drakenplan som de köpt från Sverige. Och på skjutfältet i Ravlunda övade schweiziska förare förra våren i svenska Leopardstridsvagnar i utbyte mot att svenska soldater fick träna i simulatorer i Schweiz.

I enkla fall, som när en grupp norska soldater ska delta i en militär tävling i Sverige, har regeringen delegerat tillståndsgivandet till Högkvarteret.

Det nya är nu att Högkvarteret diskuterar att mer regelmässigt hyra ut sina övningsfält.

Vi håller på att ta fram ett generellt policydokument för hur våra fält ska få användas, säger överstelöjtnant Nils Runberg som ingår i arbetsgruppen.

Trångt nere i Europa

Inom försvaret är man övertygad om att intresset från våra grannländer runt Östersjön att hyra svenska skjutfält är stort.

Nere i Europa har man begränsade utrymmen att öva på. Det gör de svenska fälten klart attraktiva, säger Bertil Ternert.

Förslaget att låta exempelvis tyska förband öva i Sverige kan bli mycket hett i debatten om den svenska alliansfriheten.

Folkpartiet och moderaterna har öppnat för ett framtida svenskt medlemskap i Nato. Men socialdemokraterna har slagit fast att något sådant inte är aktuellt.

Inom EU har Tyskland och Frankrike föreslagit att VEU (Västeuropeiska försvarsunionen) bakas samman med EU. Men även detta motsätter sig regeringen eftersom det skulle hota Sveriges alliansfrihet; senast i förra veckan markerade utrikesminister Lena Hjelm-Wallén detta mycket tydligt vid ett möte i Bryssel.

Tre övningar i år

Samtidigt är Sverige sedan några år hårt engagerat i Natoinitiativet Partnerskap för Fred (PFP), där man genomför gemensamma militärövningar med förband från samtliga länder runt Östersjön.

Bara i år ska Sverige delta i ett tjugotal olika PFP-övningar, varav tre på svenskt territorium. I samband med dem kommer utländska örlogsfartyg att behöva angöra svenska hamnar på västkusten. De kommer då att få särskilda tillstånd från regeringen.

Men Sveriges deltagande i PFP gör det ju angeläget att vi i framtiden kan anvisa lämpliga övningsområden för samövningar här i landet, säger Bertil Ternert.

Sydsvenskans källor betonar att frågan i vilken utsträckning utländska förband ska släppas in i Sverige i grunden är en politisk fråga som måste avgöras av regering och riksdag.

Rapporten från Högkvarterets arbetsgrupp kommer ÖB Owe Wiktorin att skicka vidare till regeringen.

OLLE LÖNNAEUS

*****

Från Degeberga horisont

Vad händer på Ravlunda skjutfält

Agenda 21 Degeberga har under våren mest sysslat med två tidsmässigt brinnande frågor.

Dels huruvida armén kommer att hyra ut Ravlunda skjutfält till utländsk militär. ÖB har på uppdrag av regeringen tillsatt en utredning som skall se över förslaget. Man anser att de svenska övningsfälten är underutnyttjade och utredningen skall ligga klar, så vitt vi vet, någon gång under tidiga sommaren - med andra ord NU NÄR SOM HELST.

Dels åt arméns ansökan om eget ökat utnyttjande av Ravlunda skjutfält. Man vill skjuta fler timmar på dygnet och fler dagar om året. Här skall en kompletterad miljöansökan för snar prövning vara insänd till länsstyrelsen den 6 juni. Ansökan kommer att spikas på länsstyrelsen för att intresserade ska kunna ta ställning, innan den behandlas.

Det här är allvarliga frågor för både hälsa och miljö. Decibeltal för området nära skjutfältet - läs här - ligger idag på 95 decibel. Tillåtet enligt EU:s normer är nu 65 decibel och kommer att sänkas till 55 decibel. Undersökningar har gjorts, som visar att det inte är det malande bullret som ger hörselskador och andra skador. Det är de s.k. topparna som skadar - topparna, som alltså består av skott och snabba överflygningar.

Vad gäller miljön så vet vi att en del av den ammunition som används innehåller bly och vid det här laget vet vi väl alla vad bly kan åstadkomma. Det skadar inte bara den närmaste naturen, utan genom vattnet också den fisk vi äter och som utgör levebrödet för en hel del människor i vår bygd.

Så till ytterligare en fråga som är av intresse för oss som bor här - byggförbud i stora delar av vårt närområde. Vi försöker nu skaffa mer material om exakt hur omfattande byggförbudet är och återkommer till detta så fort vi vet mer. Orsaken till byggförbudet? Det är inte tillrådligt av hälsoskäl att bygga så nära skjutfältet. Detta alltså för nybyggnation, men vi som redan bor här - hur hälsovådligt är det för oss och vad kommer på sikt att hända med oss och med fastighetspriserna i detta i övrigt attraktiva område?

Under vecka 22 och framåt kommer namnlistor, under rubriken II:a Äppelkriget, mot de här olika förslagen och företagen att ligga framme i affärer och på andra välbesökta platser. Skriv på! Engagera er! Det är bara vi tillsammans som kan påverka och vi måste göra det innan det är för sent!

Karin Harboe för Agenda 21 Degeberga

*****

Kampen om Österlen har inletts

Ska militären vinna över turistnäringen? Maglehemsborna protesterar mot utökning.

Av ÅSA CARLSSON-NOVÄNG

1997-04-07

MAGLEHEM.

Byborna tar nu åter strid om Ravlunda skjutfält. Övningsområdet upplåts redan under fjolåret till schweiziska och tyska förband. Nu talas det om en rapport från försvarsstaben med planer på en regelmässig uthyrning av området till andra länder. Det tycker Maglehemsborna är att gå för långt.

Den här gången handlar det bara om kortsiktiga ekonomiska intressen, säger Monica Frangeur, en av initiativtagarna till protesterna.

Ravlunda skjutfält ligger huvudsakligen i Simrishamns kommun, men det är framför allt invånare i Kristianstads kommun som blir lidande av de militära övningarna. Det mest påtagliga bekymret är bullret som med åren blivit alltmer störande. Men på sikt kan miljöproblemet bli av ett annat och mycket värre slag, nämligen blyförgiftning av vattnet i Hanöbukten.

Den 23 maj 1996 kallade fortifikationsverket till möte i Brösarp inför en ny miljöprövningsansökan. Denna ansökan går sedan till länsstyrelsen och därefter vidare till byggnadsnämnderna för yttrande.

Den kom till byggnadsnämnden i Kristianstad som tjänstemannaärende, men uppmärksammades lyckligtvis av en ledamot i nämnden och togs istället upp som ordinarie ärende. Rinkaby miljöprövningsansökan har nyligen inkommit och båda anses nu vara "oerhört viktiga ärenden".

Mot Agenda 21

Tre kommuner berörs av aktiviteterna på Ravlunda skjutfält: Simrishamn, Tomelilla och Kristianstad.

Ett intensifierat utnyttjande av skjutfältet går stick i stäv som kommunerna arbetar med, säger Monica Frangeur. Hon har arbetat med att iordningställa Simrishamns Agenda 21-plan.

Hon hoppas på ett kraftfullt engagemang i frågan från alla de byar som berörs av de militära aktiviteterna.

För miljökonsekvenserna har mängden ammunition en enorm betydelse, fortsätter hon. Det är självklart en uppenbar risk att skjutfältet kommer att utnyttjas mer, om det sker mot betalning.

Mera bly

De moderna vapnen är, enligt Frangeur, mycket värre ur blyhänseende eftersom de splittrar ammunitionen så att partiklarna blir mindre. Det är stor risk att bly utsöndras från fast form för att blanda sig med vattnet.

Miljöproblemen är inte bara bly och buller utan också transporter, om uthyrningen av övningsområdet nu blir verklighet. Dessa är dock inte omnämnda i några rapporter, berättar de oroliga byborna i Maglehem.

Materialet måste ju in till Sveriges olika övningsområden på något sätt, säger Agne Karlsson, uppvuxen i Maglehem.

Han förstår inte riktigt logiken i att lägga ner flera regementen i regionen samtidigt som man utökar verksamheten vid sina två skjutfält.

Ravlunda och Rinkaby är två av Sveriges viktigaste skjutfält och försvaret har alltid hävdat riksintresset, berättar Agne Karlsson. Men i och med att de börjar ta betalt så handlar det bara om ekonomiska intressen.

Karlsson föddes i gamla Knäbäck som löstes in av militären 1957. Då var Agne Karlsson elva år gammal. Byn revs 1958 och 1959, efter att han flyttat till Maglehem med sina familj. Hans mor är nu 75 år gammal.

Hon kommer ihåg vad som föregick försvarsmaktens annektering av det vackra Knäbäck.

Mor har berättat att man då förde samma diskussioner som man nu gör i Maglehem. Några år senare köptes byn in, berättar Karlsson.

Brände bostället

För sex år sedan, 1991, köpte Fortifikationsverket in Maglehems boställe. En morgon fanns det inte mer. Militären hade under natten bränt ner byns karakteristiska landmärke till grunden. Detta har inte byborna glömt och rädslan att det kan hända igen lever kvar.

Men folk är tysta säger Elisabeth Abrahamson, som är en av eldsjälarna i byn. Många är rädda för repressalier. Man har alltid haft respekt för militären.

Engagemanget har dock ökat de senaste åren. Många nyinflyttade känner inte samma rädsla för försvarsmakten och bland de äldre pågår ett intensivt arbete för att stoppa en ökat utnyttjande av skjutfältet.

I den nya miljöprövningsansökan har man begärt en utökning av antalet skjutdagar samt en förlängning av tiden med två timmar per dag. Sjuttio dagar vill man dessutom kunna utnyttja övningsfältet från klockan 17.00 till 23.00. Utslaget på ett år blir det nästan två dagar i veckan.

"Stridsvagn i köket"

Man talar om att folk blir ortsvana, säger Sven Pålsson som har bott i Maglehem hela sitt liv. Men vem kan bli ortsvan vid att ha Leoparden 500 meter från sitt hem? Det känns som man hade stridsvagnen uppe i köket!

Det är inte bara Maglehem som drabbas av militärens framfart på Ravlunda skjutfält. Även Simrishamn, Kivik och Brösarp känner av buller och vibrationer när det är som värst. Ibland låter det ända uppe på Linderödsåsen.

Man frågar sig vad regionen Österlen blir värd om utländska förband ska medverka till att intensifiera skjutningarna på Ravlunda övningsområde?

På Österlen har man under lång tid satsat på livskvalitet och turism. Det är också känt för sitt speciella ljus som genom tiderna lockat konstnärer från när och fjärran.

Vem vill komma till konstrundan när det bullrar som värst, frågar sig de oroliga Maglehemsborna.

Ravlunda Skjutfält Elisabeth Abrahamson, Agne Karlsson, Sven Pålsson och Monica Frangeur är några av de Maglehemsbor som spontant reagerat mot försvarsmaktens planer på att hyra ut militära övningsfält till utländska förband

*****

Armén hyr inte ut skjutfälten

"Regeringen bestämmer"

Av EVA TORNBJER
1997-04-08

Maglehemsborna vänder sig mot att Ravlunda skjutfält eventuellt kommer att hyras ut till utländska förband, skrev Kristianstadsbladet i går.

Det är framför allt bullret och miljöproblemen som stör.

Vi hyr inte ut skjutfältet, det gör regeringen. Men naturligtvis kommer vi att ta hänsyn till miljöprövningen, säger major Bo Sigebäck, informationschef på Hässleholms garnison som förvaltar Ravlunda.

Ravlunda skjutfält används i dag av försvaret i hela Sverige. Det går att skjuta långt på Ravlunda, betydligt längre än på många andra skjutfält i Sverige och därför utnyttjas Ravlunda regelbundet av regementen som inte ligger i regionen.

Vad som är nytt nu är att regeringen överväger att hyra ut svenska skjutfält även till utländska förband.

Bakgrunden är försvarsbeslutet i december som innebar att många regementen läggs ner. Därför sker nu en översyn av disponibla skjutfält och hur de bäst kan utnyttjas ur förvarets synpunkt.

Om skjutfältet hyrs ut är det ingenting vi har med att göra fastän vi förvaltar Ravlunda. Armén måste rätta sig efter regeringsbeslut i demokratisk ordning, säger Bo Sigebäck.

Anständigt

Däremot föreslår Hässleholms garnison hur många dagar om året som Ravlunda skjutfält får utnyttjas.

Vi har kommit fram till att ungefär 40 veckor är lämpligt, det tycker vi är anständigt. Då är det uppehåll på sommaren och vid jul och nyår, säger Bo Sigebäck.

Han betonar att man då inte alls har tagit hänsyn till några utländska gäster, utan bara konstaterat hur mycket fältet får användas.

Vem som sedan ska vara där är inget Hässleholms garnison kan göra något åt.

Inget nytt

Egentligen är inte utländska närvaro på svenska skjutfält något nytt. Förra året var schweiziska förband på Ravlunda och övade.

Men i gengäld fick svenska soldater åka till Schweiz och använda deras simulatorer, så det var ett ömsesidigt utbyte. För två år sedan var också danskar här och övade inför Bosnien.

Regeringen tar ställning till vår utredning i slutet av april. Men den innebär inte någon regelmässig uthyrning av svenska skjutfält till utländska trupper.

Det rör sig om undantagsfall som regeringen beslutar om från gång tillgång, säger försvarsmaktens presschef Bertil Ternert i Stockholm.

Han menar också att svenska intressen alltid går först. Uthyrningen måste på något sätt gynna Sverige.

Så har ju fallet varit i Ravlunda.

Neutrala Schweiz har bistått oss med simulatorer och att samordna Bosnienaktionen med danskarna var ju ganska självklart, säger Bertil Ternert. □

*****

Inga fler skjutdagar!

Maglehemsborna bestrider försvarets yrkanden • Kräver miljöprövning

Av CLIFFORD JOHANSEN

1997-08-15

MAGLEHEM.

"Vi i Maglehem" riktar skarp kritik mot militärens ansökning om skjutningar på Ravlunda.

Föreningen vill att skjutningarna begränsas till 120 vardagar mellan klockan 9 och 16 - om ljudstyrkan inte överstiger 55 decibel.

Fortifikationsverket har hos länsstyrelsen ansökt om tillstånd enligt miljöskyddslagen för militär skjutverksamhet på Ravlunda pansarskjutfält.

Tidigare har miljöjournalisten Jan Danielsson varit negativ till verksamheten och krävt att försvarets verksamhet på Ravlunda miljöprövas. Han gav inte mycket för den miljökonsekvensbeskrivning fortifikationsförvaltningen gjort.

Man kommer aldrig att klara miljökraven vare sig för bly eller buller, sa Jan Danielson då till Kristianstadsbladet.

Miljökonsekvenser

Nu har även föreningen Vi i Maglehem yttrat sig till länsstyrelsen och bestrider försvarets yrkanden.

Till viss del anför de samma skäl som Jan Danielson: hotet mot miljön.

Fortifikationsverket har uppgett att där årligen sprids 8-9 ton bly och fyra ton koppar till följd av skjutningarna. Men detta gäller en skjutperiod om 120 dagar per år. Om deras ansökan med 210 skjutdagar godkänns, blir det sannolikt en ökning av blynedfallet med 3-4 ton, skriver föreningen.

De påtalar också att Fortifikationsverket i sin ansökan inte nämnt att med de nya höghastighetsvapnen splittras projektilen vid sin kontakt med fast föremål och blyet finfördelas.

Skona unika områden

Även Vi i Maglehem kräver att Fortifikationsverket ska inkomma med en utredning som visar hur höga blyhalter det finns i gräs och örter på Ravlunda, träd och buskar i närheten, i svamp samt hos fåren som betar på fältet, liksom halterna i musslor och andra bottenlevande organismer från havsområdet utanför skjutfältet.

Om bullernivån är under 55 db kan föreningen tänka sig att gå med på 120 skjutdagar om året på dagtid, under perioden september till maj. Det motsvarar medeltalet av antal dagar som fältet utnyttjats de senaste fem åren.

Med hänsyn till bullerstörningar som ortsbefolkningen drabbas av, kan längre skjuttid än sju timmar per dag inte komma ifråga.

Enligt föreningen finns det heller inga skäl för kvällsskjutningar för att öva mörkerskytte - det finns möjlighet att skjuta inom mörker inom den angivna tiden.

Föreningen vill heller inte att de fyra batteriplatser som finns utanför skjutfältet behålls. Motivet är att Brösarps backar och Verkeåns naturreservat är unika områden som måste skonas.

"Förutom bullret utsätts Ortsbefolkningen för svår psykisk press när projektilerna viner över huvudet, vartill kommer stora risker att felskjutning kan ske, med katastrofala följder" skriver föreningen.

När det gäller bullret hänvisar föreningen till flera forskningsresultat som visar hur lätt buller påverkar den fysiska och psykiska hälsan.

Gemensam sak

Föreningen tycker också att det är konstigt att skjutningar ska pågå och utökas i Skåne, av förband från andra delar av landet, när de flesta förbanden i Skåne har avvecklats.

Jan Danielson har tidigare förklarat att han kommer att överklaga till koncessionsnämnden, ifall länsstyrelsen ger försvaret bifall.

Kristinstadsbladet har tidigare berättat om att Kristianstad och Simrishamn kommuner tänker göra gemensam sak för att ordna miljöproblemen på Ravlunda.

Bland annat förbereder nu byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt kommunstyrelsen sina remissvar till länsstyrelsen.

Remisstiden har nu förlängts till mitten av september istället för till den första, för att kommunerna ska hinna lämna sina synpunkter. □

*****

Vill att boende ska slippa skjutningar

Militären får kommunal kritik * Tjänstemän vill att de lämnar Rinkaby helt * Och Ravlunda också

1997-08-22

Av M-L LINDELL

Upphör med skjutningarna på Rinkaby skjutfält! I alla fall på sikt. Det anser de kommunala tjänstemän som nu är klara med ett förslag till yttrande över militärens tillståndsansökan om utökad verksamhet på skjutfältet. Ett yttrande som också ger militären svidande kritik. Även när det gäller Ravlunda skjutfält har tjänstemännen föreslagit samma åtgärder.

Samhällets ökade miljökrav, regeringens uttalade miljömål när det gäller resurshushållning och en hållbar utveckling rimmar illa med militärens planer för Rinkaby skjutfält.

Det anser miljö- och hälsoskyddschefen Hans Eliasson och stadsarkitekt Tomas Theander. De är några av de kommunala tjänstemän som arbetat med att få fram ett förslag till kommunalt yttrande angående militärens tillståndsansökan för skjutverksamheten på Rinkaby skjutfält.

Bullerstörningar

Kristianstads kommun avstyrker först och främst omfattningen av skjut- och övningsverksamheten som militären begär. Med tanke på de närboende.

De anser att den verksamhet som hittills förekommit på Rinkaby skjutfält har haft en påtagligt negativ miljö- och hälsopåverkan för lokalbefolkningen.

Också fritidsboende har varit drabbade av tidvis mycket höga ljudnivåer.

"En yrkad verksamhet skulle ge en oacceptabelt hög omgivningspåverkan."

Tjänstemännen påpekar också att detta strider mot vad miljöskyddslagen tillåter.

Stopp för sprängning

Att försöka skärma av från bullret ger inte några bra resultat. Därför vill kommunen att vissa fasta skjut- och batteriplatser flyttas så att de kommer längre bort från boende.

Yttrandet innehåller också krav på att de mest bullerstörande skjutningarna med grovkalibrig ammunition och sprängningar ska upphöra helt.

Tjänstemännen tycker också att verksamheten inom en tioårsperiod ska anpassas så att Åhus, Rinkaby, Hörna och Fårabäck inte störs.

Långa sträckor

Det finns ytterligare argument för att inte tillstyrka en utökning av antalet skjutdagar. Flertalet närliggande regementen har lagts ner. Trots detta har inga förändringar, som motsvarar nedläggningarna, skett vid de båda skjutfälten som berör Kristianstads kommun. Det vill säga Rinkaby och Ravlunda.

I stället för att man fortsätter att utnyttja dessa skjutfält anser de kommunala tjänstemännen att det ska ske en samlokalisering mellan regementen och deras övningsområden.

Slopa verksamheten

"De stora avstånden innebär omfattande förflyttning av personal och material och därmed miljöstörande transporter och olycksfallsrisker."

Kristianstads kommun ska också lämna yttrande till länsstyrelsen angående Ravlunda skjutfält. Förslaget till yttrande är i stora delar identiskt med det som gäller för Rinkaby.

I båda fallen ifrågasätts om det finns någon anledning att fortsätta skjutningarna på de båda skjutfälten i framtiden.

Inom de närmaste veckorna tar politikerna ställning till om de ställer sig bakom formuleringarna i yttrandet.

*****

Miljö- och hälsa motsätter sig all militär verksamhet

1997-08-26

RAVLUNDA

En enig miljö- och hälsoskyddsnämnd i Simrishamn har beslutat att motsätta sig all militär verksamhet vid Ravlunda skjutfält på grund av den mycket negativa miljöpåverkan som de anser att verksamheten medför.

Så lyder alltså politikernas svar till länsstyrelsen, som nu fått in yttranden från både Simrishamns och Tomelilla kommuner. Kristianstad kommer med sitt yttrande i slutet av den här veckan.

Politikerna i Simrishamn har alltså valt att lyssna på alla de boende som "skrikigt högt" för att få slut på vad de anser en enorm miljöförstörelse.

- Ja, vi har lyssnat på de boende, säger Börje Hallgren (s)-ledamot i nämnden. Vi ser inte annat än att verksamheten är en sanitär olägenhet.

I ett tjänstemannayttrande från Simrishamn och Tomelilla nyligen sade man att man var villig att begränsa verksamheten på skjutfältet. Fortifikationsverket har tidigare i år ansökt om över 200 skjutdagar per år, men tjänstemännen i Simrishamn och Tomelilla tyckte i sitt svar till länsstyrelsen, att antalet skjutdagar borde begränsas till 150. Och så tyckte också miljö- och hälsoskyddsnämnden i Tomelilla.

- Innan vi fattade vårt beslut om att vi skulle motsätta oss all militärverksamhet på Ravlunda hade vi en lång diskussion om allt som hänt i det här ärendet, säger Kurt Lundholm (m)-ledamot i nämnden. Vi tog fram alla yttranden, både från privatpersoner och myndigheter, och tittade på de miljöutredningar som gjorts. Ravlunda skjutfält kom till innan miljöprövningar gjordes. Det är först nu man gör en sådan. Det framgår av alla skrivelser att metallavfallet påverkar miljön och det finns inga som helst bevis på att resterna av den ammunition, som faller till marken och i havet skulle vara ofarlig. Vi måste ha en ordentlig miljökonsekvensutredning för att få veta.

Militären anser själv att verksamheten på skjutfälten bevarar den unika florin och miljön, men det menar ledamöterna i Simrishamn att man kan sköta på annat sätt.

YA har utan framgång sökt miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande, Sigvard Svensson, för kommentar.
LOLLO BARK

*****

Miljö- och hälsa i Simrishamn

Nej till skjutfältet på Ravlunda

1997-08-26

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Simrishamn har i ett yttrande till länsstyrelsen sagt nej till all militär verksamhet på Ravlunda skjutfält.

- Det har vi gjort på grund av den mycket negativa miljöpåverkan som verksamheten medför, säger de eniga politikerna i nämnden.

*****

Skepparpsbo:

Skjutfältet stör inte alls

1997-08-27

Skjutfältet på Ravlunda stör inte alls. Det anser Håkan Åkesson från Skepparp.

- Visst skallrar det i fönsterrutorna ibland, men det har aldrig stört mig. Dessutom måste militären få öva

någonstans, säger han.

I stället för att hacka på verksamheten anser han att kommunen och militären borde samarbeta och göra något positivt av verksamheten. Sidan 11

Håkan Åkesson, Skepparpsbo:

Kanonbullret stör inte mig!

RAVLUNDA:

- Visst skallrar det i fönstren ibland, men det har aldrig stört mig. Sitter man i ett tyst rum kan en droppande kran vara ett oväsen. Men någonstans måste militären få öva.

Håkan Åkesson är tredje generationens Skepparpsbo. Han har tröttnat på det han kallar en onyanserad debatt där kommunen och militären angriper varann i stället för att samarbeta.

- Vissa av de argument man läser om i tidningen är fullständigt fåniga. Jag är inte ensam om att tycka att militären är bra för trakten, säger Håkan Åkesson.

Han har bott i Skepparp i hela sitt 39 åriga liv. Dammåkra, där militären har sin förläggning, är hans närmaste granne.

Inget mot förr

- Dagens skjutningar är ingenting mot hur det var när jag var barn. Då kunde övningarna pågå nätterna igenom, minns Håkan Åkesson.

Han säger sig ha pratat med flera av traktens äldre innevånare och att många av dem inte heller har något emot militärens verksamhet.

- De som klagar är nyinflyttade, menar han. Och medan de skriker gör Österleningarna som de brukar; knyter näven i fickan, men säger ingenting.

Betydde mycket

Från sin uppväxt minns Håkan Åkesson också att militärerna verkligen betydde mycket för hushållen. Till exempel var det många familjer som hyrde ut rum åt befäl och när militärerna var på Ravlunda åkte alla till affären och handlade.

Håkan Åkesson reagerar också på kommunens kritik mot militärens verksamhet.

- I stället för att kritisera kunde politikerna ha frågat vad kan vi göra för att hjälpa er. Då hade de kanske fått samma fråga tillbaka.

- Simrishamns kommun hade kanske fått en miljövänlig militär att skryta med i stället för att hacka på.

Att slitaget på marken i själva verket är bra för floran har påpekats till militärens fördel. Från motståndarnas håll har dock hävdats att man kan ordna det på annat sätt, utan stridsvagnar.

- Men det är lätt att säga när man samtidigt inte har råd att behålla sjukvården, säger Åkesson.

Håkan Åkesson har en idé om hur kommunen och militären skulle kunna hjälpas åt att få in pengar till miljöinsatser på skjutfältet. Under sommarmånaderna står militärens förläggningar på Dammåkra tomma. Dessa kunde hyras ut till turister och någonstans på fältet kunde man öppna en cafeteria. Något som dessutom hade gett jobbtillfällen.

Bullervallar

- Pengarna kunde man sedan lägga på att ta fram miljövänligare ammunition, bygga bullervallar och bullerskydd till kanonerna, säger Håkan Åkesson, som planerar att ta kontakt med skjutfältledningen och uppmana till en dialog med kommunen och dess politiker.

EMMA LAWESSON

*****

Kräver begränsning av skjutande

• Militären möter hårt motstånd från byggnadsnämnden

1997-08-28

Av M-L LINDELL

Byggnadsnämndens ledamöter är negativa till en utökning av verksamheten vid skjutfälten i Rinkaby och Ravlunda. De ställer sig helt och hållet bakom det förslag till yttrande som arbetats fram av kommunala tjänstemän.

Det innebär krav om att upphöra med de mest bullerstörande delarna och att anpassning sker så att varken Åhus, Rinkaby, Hörna eller Fårabäck störs av verksamheten. Ett tillägg om bly och en borgerlig reservation när det gäller pekpinnar mot

försvarets planering.

Nöjda med förslaget

I övrigt var byggnadsnämndens ledamöter nöjda med det förslag till yttrande som tagits fram av miljö- och hälsoskyddskontoret, stadsarkitektkontoret och mark- och exploateringskontoret.

Militärens koncessionsansökan för utökade skjutningar på Rinkaby och Ravlunda skjutfält möter hårt motstånd från kommunen. I yttrandet framgår att kommunen helst ser att verksamheten upphör, på längre sikt.

I ett första skede vill byggnadsnämnden dock att militären upphör med de mest bullerstörande verksamheterna.

Förskjuter makten

- Ett koncessionstillstånd innebär en radikal förskjutning av makten, säger stadsarkitekt Tomas Theander. Han är en av de som ligger bakom förslaget.

Han förklarar att så länge skjutfälten är riksintressen så finns möjligheten till en levande dialog.

- Har man koncession för verksamheten kan den till exempel aldrig bli klassad som sanitär olägenhet.

- Ett riksintresse kan vägas mot andra samhällsliga intressen.

Byggnadsnämnden vill dock ha ett tillägg i yttrandet. Det handlar om den stora mängd bly som sprids över skjutfältsområdet.

- Ämnet är nödtorftigt behandlat i tillståndsansökan, påpekar Åke Petersson, c och byggnadsnämndens tillförordnade ordförande.

Den borgerliga gruppen vill också att man skulle stryka pekpinna mot försvarets planering.

- Det anser att det är en riksfråga och samtliga borgerliga partier reserverade sig mot den delen av yttrandet, säger Petersson. □

*****

Högborg vill inte begränsa skjutdagarna på Ravlunda

1997-10-02

TOMELILLA

Miljö- och hälsoskyddscheferna i Tomelilla och Simrishamns kommuner har, som YA tidigare berättat, lämnat ett gemensamt yttrande över ansökan om tillstånd enligt miljöskyddslagen för militär skjutverksamhet på Ravlunda skjutfält. Bl a föreslås att länsstyrelsen ska begränsa antalet skjutdagar till 150 per år.

Fortifikationsverket vill utöver begärda 210 skjutdagar ha möjligheter att utöka skjuttiderna.

När miljö- och hälsoskyddschefernas gemensamma yttrande presenterades kommunstyrelsens personal och arbetsutskott i Tomelilla på onsdagen hade centerpartisten Bengt Högborg en annan uppfattning om antalet skjutdagar.

Högborg beklagade nämligen att man ville begränsa antalet skjutdagar till 150 då han menade att den militära verksamheten är viktig ur konsumtionssynpunkt för Brösarp. Dessa synpunkter ville Högborg ha nedtecknade i en protokollsanteckning.

I övrigt hade politikerna ingen invändning mot det yttrande som sammanställts. Man instämde också i beslutet i byggnadsnämnden i Tomelilla att länsstyrelsens eventuella tillståndsbeslut inte får innebära att länsstyrelsen, med hänvisning till bullerstörningar, hindrar kommande översiktsplan och detaljplaner för utbyggnad av Brösarps samhälle. Motsvarande gäller även kompletteringar av tidigare detaljpanelagda fritidsområden.

BO OLSSON

*****

Vad händer med Ravlundafältet?

Miljöprövningen kan ta tid

1997-10-04

RAVLUNDA

Det ligger ett stort antal skrivelser på länsstyrelsens bord om skjutfältet i Ravlunda. De har ett gemensamt - alla vill begränsa verksamheten, och några vill ha bort den helt.

Den enda officiella instans som skriver att den helt vill ha bort skjutfältsverksamheten från Ravlundafältet är miljö- och hälsoskyddsnämnden i Simrishamn.

Men, byggnadsnämnden och kommunstyrelsen i Simrishamn kräver i praktiken samma sak eftersom de vill begränsa störningarna för omkringboende till 55 decibel. Det skulle utesluta skjutningar med stridsvagn och tung ammunition i området.

Tre kommuner

- Det har kommit in fler synpunkter i miljöprövningen av skjutfältet i Ravlunda än på skjutfältet i Rinkaby som prövas samtidigt. Det beror förmodligen mest på att det är tre olika kommuner som är berörda av verksamheten, Simrishamn, Kristianstad och Tomelilla, säger Göran Jansson på länsstyrelsens miljöenhet.

Kristianstads kommun satsar i första hand på att minska skjutandet i Rinkaby, som ligger i närheten av Åhus. Kommunstyrelsen mildrade kritiken från sina facknämnder mot Ravlundafältet, medan man behöll motsvarande skrivningar om Rinkaby.

Många skrivelser

Tomelilla kommun pekar på att verksamheten vid skjutfältet inte får innebära att försvaret lägger en död hand över Brösarp och stoppar alla utbyggnadsplaner.

Från många av byarna runt skjutfältet har det kommit skrivelser från byalag och Agenda 21-grupper, med skarp kritik av skjutfältsverksamheten, både för bullerstörningar och spridningen av bly och andra tungmetaller från ammunitionen.

Kräver mätningar

En genomgående kritik är också att de teoretiska modeller och uppskattningar av bullerstörningar och blyspridning som finns i försvarets ansökan kompletteras av riktiga mätningar av buller och bly.

- Vad som händer närmast är att Fortifikationsverket som förvaltar skjutfältet ska få alla skrivelser för att gå igenom dem och lämna synpunkter.

Det är ett stort material att gå igenom, och det kommer säkert att ta åtminstone någon månad.

- Därefter kommer länsstyrelsen att anordna ett offentligt möte med alla remissinstanser, sakägare och andra intresserade, där det finns möjlighet att föra fram synpunkter och diskutera frågorna.

Sen är det dags för länsstyrelsen att fatta beslut om verksamheten.

Huvudfrågan

- I det första beslutet prövar man tillåtligheten av verksamheten. Sedan går man vidare med miljökontrollprogram och prøvotidsvillkor på anläggningen. Man försöker lösa huvudfrågan först, berättar Göran Jansson.

Men mycket tyder på att hur länsstyrelsens beslut än blir, så är det bara första rondan. De som känner sig missnöjda med beslutet kan överklaga till koncessionsnämnden och dess beslut kan i sin tur överklagas till regeringen.

Ett slutligt beslut om verksamheten på Ravlundafältet kan alltså dröja länge än.

JAN HINDERSON

*****

M: Låt skjutfälten vara kvar

1997-10-04

STOCKHOLM

Två skånska m-riksdagsmän motionerar om att försvarets skjutfält i Skåne ska behållas, utan några inskränkningar i verksamheten.

Trots att man minskar antalet brigader inom krigsmakten, bör man behålla alla nuvarande skjutfält och övningsfält i Sydsverige, menar motionärerna Ingvar Eriksson och Inga Berggren (båda m).

Mekaniseringen av förbanden med fler bandfordon gör att det blir allt svårare att få använda civil mark för övningarna.

Försvarsbeslutet från 1996, som innebär att försvaret ska kunna återta full krigsduglighet på ett år, innebär också stora krav på mark där mekaniserade förband kan öva och skjuta, och bedriva samövningar mellan artilleri, kustartilleri och luftvärn.

Militär från Skövde

- Att återta krigsdugligheten innebär krav på stora övningar, där enheter från Västsverige, framför allt Skövde, övar tillsammans med skånska enheter på fält som Revinge och Ravlunda, säger Inga Berggren.

Motionen mynnar ut i kravet att "möjligheterna att fullt utnyttja de nu tillgängliga övnings- och skjutfälten bibehålls".

Miljöprövningen av skjutfälten, med bland annat de många kraven på inskränkning av antalet slutdagar, nämns inte i motionen. Men det är en viktig orsak till att den skrivits, säger Inga Berggren.

- Frågan har aktualiserats genom den diskussion som uppstått kring skjutfälten, och därför har vi velat ta upp den.

JAN HINDERSON

*****

Avvecklingsprogram för bly fastlagt

1997-10-30

Angående Margot Nycops insändare 1997-10-27 "Tonvis av bly - ingen miljöbomb?", vill jag därför redovisa en del faktaunderlag, som vi på miljö- och hälsoskyddskontoret har tillgång till, från främst Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen samt miljöhälsoutredningens betänkande SOU 1996:124.

Militärens spridning av metaller har hamnat i fokus i och med deras redovisning av ammunitionsanvändningen i miljöansökningarna för Ravlunda och Rinkaby skjutfält.

Vid Rinkaby sprids enligt redovisningen ca 2 ton bly per år varav ca 30% hamnar i Havet. Vid Ravlunda sprids ca 8-9 ton bly per år varav 70-80% i havet. Blyspridningen i Ravlunda sker i allt väsentligt i grannkommunen Simrishamn.

Generellt i landet sker en omfattande spridning av metalliskt bly över stora områden genom hagelskjutning och givetvis i mer koncentrerad form vid skjutbanor och skjutfält. (1993 försåldes bland annat ca 130 ton blyhagel till jakt och ca 700 ton till sportskytte). Detta utgör givetvis generellt sett ett miljöproblem, särskilt i ett samhälle, som säger sig vilja ställa om till en "hållbar utveckling".

Av hittills tillgängligt kunskapsunderlag framgår emellertid att en skyddande oxidhinna bildas runt den avskjutna ammunitionen. Därigenom utlöses bly mycket lite eller mycket långsamt till yt- och grundvatten. Det är först vid pH-värden lägre än 3 som den skyddande hinnan försvinner. Så låga värden förekommer egentligen inte i naturen, men däremot i djurs (inklusive människors) matsmältningskanaler. Därför har jakt i våtmarker framhållits som den stora faran, eftersom främst sjöfåglar vid födosök kan få i sig blyhagel och därmed förgiftas. Fågeldöd på grund av blyförgiftning är sedan länge uppmärksammat och borde givetvis vara ett skäl för att snarast upphöra med blyhagelanvändning vid jakt.

Från central nivå har avvecklingsprogram för tungmetallerna kvicksilver, kadmium och bly fastlagts. För bly sägs att användningen av bly på sikt bör upphöra, i huvudsak genom frivilliga åtgärder. För blyhagel bör avvecklingen vara genomförd

till början av 2000-talet.

Vid särskilt skyddsvärda våtmarksområden, så kallade CW-områden, råder sedan 1994 förbud mot blyhagelanvändning. Helgeåns nedre delar är ett sådant förbudsområde.

Av 1996 års miljöhälsoutredning framgår att födan anses utgöra den största risken för blyexponering. En av källorna var den blyade bensinen. Övergången till blyfri bensen har dock bättrat situationen på senare tid. Blylödda konservburkar och gamla vattenledningar med blyinnehåll utgör ännu viss risk. Barn och gravida kvinnor tillhör de känsliga grupperna.

Miljö- och hälsoskyddskontoret vill med detta underlag kortfattat redovisa kunskapsläget beträffande bly och dess användning. Det bör noteras att miljöbedömningar alltid sker med dagsaktuell kunskap och med beaktande av såväl försiktighets- som substitutionsprinciperna. Både historien och den senaste tidens händelser i Båstads kommun gör att man måste vara ödmjuk både i sitt handlande och i sina värderingar. Det som ena dagen betraktas som nästintill ofarligt kan dagen efter vara farligt. Miljö- och hälsoskyddskontoret följer uppmärksamt kunskapsutvecklingen på miljöområdet och försöker efterhand och på ett nyanserat sätt föra kunskaperna vidare till berörda personer.

I dagsläget har vi inte ett sådant underlag, att vi har anledning misstänka att militärens användning av bly i kommunen, utgör ett sådant hot för kommunens invånare att det kan jämföras med förhållandena vid Hallandsåsen, vilket ju var utgångspunkten för den artikel fru Nycop åberopar.

HANS ELIASSON miljö- och hälsoskyddschef

*****

Inget klart om Ravlunda skjutfält

1998-03-26

STOCKHOLM

Försvaret bör behålla Ravlunda skjutfält som det är, så länge inte det framkommit några andra villkor från länsstyrelsen. Det framkom när försvarsminister Björn von Sydow talade i riksdagen i går.

Riksdagsledamoten Kaj Larsson (s) ville i går ha ett svar från försvarsministern i frågan om Ravlunda inte bör stängas och i stället användas som rekreationsområde. Dessutom ville han veta om Sverige som neutralt land ska hyra ut Ravlunda skjutfält till främmande förband.

Utredningen

Försvarsministern Björn von Sydow hänvisade till försvarsmaktens senaste utredning över övnings- och skjutfält, som gjordes när försvarets ekonomiska problem uppdagades i december, där det framkom att Ravlunda skjutfält bör behållas.

I övrigt avvaktar han länsstyrelsens miljöprövning som blir klar i vår. Sedan får myndigheten väga samman olika intressen och meddela villkor och föreskrifter för verksamheten, menade Björn von Sydow.

Samma fråga

På frågan om främmande förband kommer att hyra skjutbanan, hänvisade han till det svar han gav på samma fråga förra året.

- Som jag redovisade i kammaren förra våren är det svensk praxis att utländsk trupp inte medges att öva på svenskt territorium. Undantag från denna princip görs om övningen ingår i Partnerskap för fredsarbete eller avser andra internationella insatser eller om det rör sig om till exempel ett gemensamt materielprojekt.

Eftersom frågan om att låta svenska skjutfält användas av andra staters militära förband är av stor principiell vikt, ville han inte ta ställning till frågan i år heller.

Långt ifrån nöjd

Kaj Larsson (s) var däremot långt ifrån nöjd med försvarsministerns svar.

- Det räcker inte. Jag anser att skjutfältet ska stängas för övningar eftersom en del av de skånska regementena försvunnit och i stället används som rekreationsområde. Människors oro måste tas på allvar, säger Kaj Larsson.

Han syftar dels på den ömtåliga och sköna naturen, dels på bullret i området runt skjutfältet som i dag är kraftigare än de 65 decibel som är tillåtna. Men han är också orolig för att Ravlunda skjutfält kommer att användas intensivare om det hyrs ut till främmande förband.

Dörren öppen

- Fortfarande hålls dörren öppen för främmande försvar. Och man har inte heller tagit hänsyn till miljöaspekterna, säger Kaj Larsson.

JESSICA OLSSON

*****

Offentligt sammanträde i maj

1998-03-26

RAVLUNDA

I slutet av maj kommer länsstyrelsen att kalla till ett offentligt sammanträde om miljövillkoren för Ravlundafältet.

Preliminärt blir det 19-20 maj. Inbjudna till mötet är såväl Fortifikationsverket (som förvaltar fältet åt försvarsmakten), remissinstanserna (bl a kommunerna) och allmänheten.

- För att vi ska få ett bra beslutsunderlag ska alla kunna ställa frågor och få svar, säger Göran Jansson, som handlägger frågan på länsstyrelsen.

Kommer det att bli fler utredningar under våren fram till sammanträdet?

- Nej, det material som finns framme nu är det som ska vara underlag. Om vi ser att inte alla detaljer är täckta, kanske vi kommer att kräva ytterligare utredningar och en provotid innan vi fastställer slutliga villkor. Men det ska bli ett beslut efter sammanträdet, säger Göran Jansson.

JAN HINDERSON

*****

Försvaret om skjutfältet:

Kommunen måste anpassa sig efter bullret

1998-03-27

HAVÄNG

Krigsmakten kräver att kommunernas planering bör anpassas efter skjutfältsbullret - inte tvärtom. Man kräver begränsningar för nybyggen i närheten av Ravlundafältet.

I den pågående miljöprövningen av Ravlundafältet har det kommit in kritiska synpunkter på den militära verksamheten både från kommuner och olika typer av byföreningar. Framför allt har man skjutit in sig på de kraftiga bullerstörningarna.

I sitt genmäle på de här remissvaren påpekar Fortifikationsverket (som förvaltar fältet åt militären) att när det gäller Ravlundafältet är det främsta "riksintresset" just den militära verksamheten.

Samhällsnyttig

Fortifikationsverket jämför försvarets övningar på Ravlundafältet med samhällsnyttig verksamhet som vägar, järnvägar, flygplatser och industriområden. Därför bör kommunen anpassa byggande och planering efter skjutfältsbullret - inte tvärtom.

- För att säkerställa riksintresset kräver därför Fortifikationsverket att kommunal bebyggelseplanering anpassas efter de faktiska omständigheterna. Buller kan därvid utgöra ett hinder för nybebyggelse till följd av reglerna om hälsa och säkerhet i plan- och bygglagen.

Kommunerna bör ta in den här avvägningen i sina översiktsplaner - och länsstyrelsen bör, enligt Fortifikationsverket, ha en särskild uppgift att bevaka att kommunerna verkligen tar hänsyn till det här riksintresset.

Rörlig strid

Fortifikationsverket menar också att möjligheten att införa bullerdämpande åtgärder är begränsade. Fasta skjutvallar får ingen större användning eftersom Ravlundafältet används just för övningar av rörlig strid, dvs stridsvagnar. Dessutom skulle bullervallar innebära ett ingrepp i naturmiljön.

Man anser också att de omdiskuterade batteriplatserna utanför fältet - som bullerstör bl a Brösarp och fritidshusområden som Lillehem och som innebär att projektiler skjuts över civila befolkade områden - är nödvändiga för en effektiv utbildning av artilleriförband.

Blytest

Frågan om bly från ammunitionen har också hört till de mer omdiskuterade. Från försvarets sida meddelar man att det pågår försök med blyfri ammunition. Inom fem år ska det kunna finnas blyfri övningsammunition i vissa kalibrar. I början tänker man bara använda den i särskilt känsliga miljöer, eftersom den är dyrare och det finns mycket redan inköpt ammunition i lager och mobiliseringsförråd.

Våren 1996 gjordes en mindre undersökning på Ravlundafältet om blyförekomster i södra delen där det varit mycket skjutning med handeldvapen och proven togs på platser som kunde vara naturliga kulfång. Analysen visade på 53-61 mg bly/kg torkad jord. Det är något förhöjda värden, men under gränsvärdena.

När det gäller farhågorna om att fältet ska utnyttjas av utländska förband - farhågor som också riksdagsmannen Kaj Larsson (s) precis tagit upp med försvarsministern - svarar Fortifikationsverket att försvarets internationella åtaganden ökat de senaste åren med Partnerskap för fred och FN-uppdrag, och därigenom behovet av internationell samverkan (och samövningar).

Regeringen beslutar

"Tillstånd för utländskt utnyttjande av svensk övningsmark bedöms för närvarande behöva fattas av regeringen i varje enskilt fall, som därvid bedömer om det finns särskilda skäl för att utländsk trupp ska medges tillstånd att öva i Sverige", skriver Fortifikationsverket - och lämnar därmed frågan öppen.

Det som gör att Ravlundafältet fortfarande är attraktivt för försvaret, trots att en stor del av de skånska förbanden lagts ner eller flyttats, är att det är en av fyra platser i landet där man kan skjuta ut över öppet hav med skarpladdad ammunition. De övriga tre är Tofta på Gotland, Utö i Stockholms skärgård och Tame i Västerbotten.

Ravlunda skjutfält är det enda som ligger på fastlandet och har möjligheter rymma större förband - men just skjutfältets storlek och placering är ju också den främsta orsaken till konflikten mellan de militära intressena och omgivningen.

JAN HINDERSON

*****

V vill ha naturvårdsområde på Ravlunda

1998-04-15

Av LEIF WESTERHEDE

Gör om Ravlunda skjutfält till naturvårdsområde!

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Lars Wijk, vänsterpartiet, att kommunen snarast tar ställning mot en utvidgning av Ravlunda skjutfält.

Vänsterpartiet framhåller i motionen att såväl Maglehemsborna som fritidshusägarna i Juleboda och området norr därom är allvarligt störda av det buller skjutningarna förorsakar. Bullret har mätts upp och konstaterats vara över den gräns, som är acceptabel i ett bostadsområde.

En utvidgning och intensifiering av verksamheten kommer att förvärra dessa förhållanden och därför är det angeläget att kommunen tar ställning och agerar.

Även i den södra grannkommunen Simrishamn är man berörd och enligt uppgift har man uttalat sig mot en utvidgning. I en framtid borde området i stället göras om till ett naturvårdsområde, slår Lars Wijk fast. □

*****

"Skjut mindre på Ravlunda"

1998-04-18

Av EJE JOHANSSON

Det militära utnyttjandet av Ravlunda skjutfält måste elimineras. det skriver Bengt Francke (fp) i en motion till Regionförbundets fullmäktige.

Han vill att Regionförbundets styrelse snarast initierar en utredning tillsammans med länsstyrelsens miljövårdsenhet för att kartlägga vad i den militära verksamheten på Ravlundafältet som kan förläggas till annan plats.

Bengt Francke anser att all skjutning från de fasta batteriplatserna utanför skjutfältet måste upphöra.

- Skjutningarna är synnerligen störande för bland annat Brösarps tätort och sker över den hårt trafikerade väg 19.

Han hävdar att områdets värde som riksintresse för turism och rörligt friluftsliv gör att sommarmånaderna juni, juli och augusti skall vara helt skjutfria. Bullerstörningarna är påtagliga och speciellt antalet kvälls-, natt- och helgskjutningar innefattar oacceptabel många skjuttilfällen.

Fortifikationsverket har ansökt om att enligt miljöskyddslagen idka militär skjutverksamhet på Ravlunda. Det är inför denna behandling, motionen tillkommit.

I motionen hävdas att det krävs en fördjupad miljökonsekvensbeskrivning innan beslut kan fattas om Fortifikationsverkets ansökan. Tungmetaller har ackumulerats i marken allt sedan skjutfältet togs i bruk. Riskerna för upptag av tungmetaller i levande organismer har ökat sedan användningen av höghastighetsvapen, som finfördelar ammunitionen började.

Miljökonsekvenserna av alla transporter, till från och på skjutfältet måste också utredas påpekar motionären. Han vill ha reda på vilka vägar transporteras fordon till och från skjutfältet och vad det innebär att det i praktiken saknas avgasrening på de militära fordonen.

*****

Kräver mindre skjutande

1998-04-??

TOMELILLA

Minska det militära nyttjandet av Ravlunda skjutfält eftersom skjutningarna är synnerligen störande för bl a Brösarps tätort. Detta kräver Bengt Francke, fp-politiker i Tomelilla, i en motion till Förbundsfullmäktige i Skåne.

Francke, som är ledamot av förbundsfullmäktige, vill ha ett beslut där regionförbundets styrelse får i uppdrag att initiera en utredning tillsammans med länsstyrelsens miljövårdsenhet. Detta med anledning av fortifikationsverkets ansökan att, enligt miljöskyddslagen, idka militär skjutverksamhet på Ravlunda pansarskjutfält.

Francke betonar att försvaret har som alla andra ett ansvar i Sveriges strävan mot en miljöhållbar utveckling. Ravlunda skjutfält har unika värden och är av riksintresse med hänsyn till såväl natur- som kulturlandskap. Fältet ligger dessutom i en region där turismen är avgörande för en stor del av invånarnas försörjning. Därför måste nyttjandet av skjutfältet minimeras. Skjutningarna är mycket störande och all skjutning från de fasta batteriplatserna måste upphöra.

Vad kan flyttas?

Därför bör en utredning göras för att kartlägga vad i den militära verksamheten på Ravlundafältet som kan förläggas på annan ort. Dessutom krävs en fördjupad miljökonsekvensbeskrivning innan beslut kan fattas om fortifikationsverkets ansökan. Tungmetaller har ackumulerats i marken allt sedan skjutfältet togs i bruk. Riskerna för upptag av tungmetaller i levande organismer har ökat sedan höghastighetsvapen, som finfördelar ammunitionen, började användas. Därför måste fortifikationsverket låta undersöka miljöpåverkan på land såväl som i havet.

I motionen tar Francke också upp miljökonsekvenserna av alla transporter till, från och på skjutfältet. Avslutningsvis kräver han att till följd av bullerstörningar måste det totala antalet skjutdagar minimeras. Områdets värde som riksintresse för turism och rörligt friluftsliv gör att sommarmånaderna juni-augusti skall vara helt skjutfria, föreslår Francke.

BO OLSSON

*****

Vem ska anpassa sig efter vem?

1998-04-22

Med vilken rätt har krigsmakten befogenhet att "kräva" anpassning från kommunerna runt Ravlunda skjutfält? Orter, byar, samhällen, boplatser, har funnits på plats långt innan skjutfältet kom till.

Man kan ju undra över, om vi är på väg in i en lindrigare form av militärdiktatur. Nej, ännu har vi en form av demokrati i vårt land, där som bekant Skåne hör till. Som motståndare till försvarets planer på att utvidga skjutfältet, öka antalet skjutdagar, en enorm förstöring med bly, koppar, stål och en massa utsläpp av avgaser, uthyrning av skjutfältet till NATO-ländernas stridsövningar, säger jag på det bestämdaste nej.

En bekräftelse på det sistnämnda är, tycker jag, att tre svenska höga officerare har anställts av NATO, avlönade av Sverige, för att bland annat planera och samordna NATO-styrkorna för gemensamma stridsövningar. Det är ytterligare ett steg att smyga oss in i NATO. Talar inte det sitt tydliga språk?

Sveriges folk har vid flerfaldiga opinionsundersökningar uttalat sitt nej till NATO-anslutning och sagt ja till neutralitet och alliansfrihet. Är inte detta ett hot mot demokratin, att köra, över svenska folket och speciellt oss skåningar? Ska NATO-ländernas styrkor lägga till i våra hamnar?

Eller rent av komma brovägen, för att med vidare transporter till Ravlunda skjutfält förpesta vår natur med avgaser från billiga och dåliga drivmedel. Fördärva våra vägar, och människornas klara rättighet till en vänligare och lyckligare miljö.

Nej. Tacka istället skåningarna med att lämna Ravlundafältet, efter allt ni ställt till med sedan 40-talet. Knäbäcks by utplånades, Maglehems boställe revs med mera.

Hur går det med havsvattnet i Hanöbukten, fisken, badstränderna, den säregna floran, bären, svampen, fågellivet? Hur är det ställt med fåren som går och betar på fältet, för att sedan slaktas och säljas som kött till konsumenterna?

Frågorna är många och vi kräver riktiga undersökningar av ovannämnda saker. Låt människorna ströva omkring på fältet, skåda ut över Hanöbukten, se Stenshuvud med flera byar, bland annat Kivik, ända bort till Åhus och en del av Blekingekusten.

Låt människorna få njuta av rena sandstränder och rent fint vatten. Gör fältet till ett naturreservat. Låt oss i Skåne, i demokratins namn, få avgöra frågor som rör vår region. Till exempel skjutfältet.

Gör din stämman hörd den 19 maj 1998 då ett offentligt möte är utlyst.
JEAN MALMQUIST

*****

Gör Ravlunda tillgängligt igen

1998-05-04

Angående Ravlunda skjutfält:

Att leva-bo-verka och ha sin fritid mitt i stridslinje med projektiler visslande över våra huvuden och med ljudstyrka på cirka 100 decibel, detta är vad vi upplever kring Ravlunda skjutfält.

För att inte tala om när vi ska åka ner till Juleboda då man skuter direkt över all trafik på väg 19 mellan Ystad och Kristianstad och övriga vägar i området. Vi kommer även i kontakt med ej detonerade projektiler när vi fiskar och badar.

"Region Skåne" reagerar och agerar mot miljöförstöring av vår hav, vår miljö, natur och kultur. Man kan inte i den ena sidan av Skåne förbinda och i den ardra förhindra att Skåne blir en region att europeiskt var stolt över.

Jag vill skapa opinion och reaktion mot militärens utökande och mer miljöförstörande av Östersjön - Hanöbuktens stränder, mark och flora. Jag vill att skjutfältet återställs som det tidigare varit då områden runt detta etablerades och den underbara naturen och kulturen blir tillgänglig för alla.

ARNE LJUNGBERG Juleboda

*****

Affischer om möte mot skjutfält revs ner?

1998-05-07

BRÖSARP

- Vi vill naturligtvis inte misstänka "militären" för det här olustiga tilltaget. Men det är helt klart någon ordentligt ilsken vuxen som river ned samtliga affischer vi satt upp om informationsmötet nu på lördag.

Sven Billström i Brösarp är med i en arbetsgrupp som håller till i Maglehem, där Sven har sommarstuga. Arbetsgruppen oroar sig för framtida buller och miljöförstöring om planerna på skjutfältsutökning av Ravlunda blir av.

Nu vill gruppen informera om sitt protestarbete och om motivet till motståndet. Därför sattes inför helgen totalt 24 affischer upp i Brösarp.

- Minst två tredjedelar är nu helt nedrivna och hopknycklade. Detta är gjort på ett sådant sätt att vanliga pojkstreck kan uteslutas, säger Sven som är ledsn och besviken över ofoget.

Affischerna som inbjuder till lördagens informationsmöte, har bland annat parollen: "Vi säger nej till miljöförstöring (enligt arbetsgruppen en följd av en utökning av skjutfältet) och ja till Ravlunda till skåningarna".

- Vi ville faktiskt bara informera allmänheten om vårt möte i Juleboda nu på lördag. Vi vet att det finns intresse från något håll för att vi INTE ska protestera. Men jag hade inte väntat reaktioner av det här slaget, slutar Sven Billström.

Nu ska han och de andra tiotalet medlemmarna i arbetsgruppen mot utökningen dra fram enkla A 4-kopior på affischen och se till att informationen når ut till allmänheten trots tidigare sabotage.

KRISTINA MAGNUSSON

*****

Tillstånd för skjutningar i Maglehem överklagas

1998-05-11

KRISTIANSTAD

Föreningen Vi i Maglehem har överklagat länsstyrelsens beslut när det gäller att godkänna Försvarsmaktens skjutningar på Ravlunda.

Föreningen kräver i överklagandet till Miljödomstolen i Växjö att de ska bestämma tillståndet för Försvarsmakten till det som föreningen tidigare medgivit när det gäller antalet skjutdagar.

Den femte april i år gav länsstyrelsens miljöprövningsdelegation, efter ansökan från Försvarsmakten, tillstånd till 170 skjutdagar per år på Ravlunda skjutfält. Såväl Vi i Maglehem som flera privatpersoner med bostäder eller sommarstugor i närheten anser att skjutdagarna bör begränsas ytterligare, även om länsstyrelsens beslut innebär att skjutdagarna minskats med omkring 80 dagar per år.

- Vi vill att det ska vara helt skjutfritt under de tre sommarmånaderna juni, juli och augusti, säger ordföranden Jan Månsson till P4 Sveriges Radio Kristianstad.

Föreningen vill också att skjutuppehållet över julhelgerna ska vara längre. Dessutom begär föreningen anstånd till den förste september i år med komplettering av överklagandet.

Även en privatperson har överklagat beslutet, liksom Försvarsmakten. Försvarsmakten kräver dock att få anstånd till förste juni i år med sina yrkanden och grunder.

Även om skjutfältet ligger mitt intill byn, är det inte alla som är lika negativa. Sven Eklund, vice ordförande i Vi i Maglehem, uppskattar skjutfältet och militärens närvaro.

- Vi har bott här i 45 år. Vi visste när vi flyttade hit att militären höll till här, det verkar märkvärdigt att i det läget kritisera dem för att de övar. Jag tror att det här har delat byn i två läger, säger Sven Eklund till Kristianstadsbladet.

Bland annat påpekar han att det på grund av militärens närvaro fortfarande är möjligt att ta sig ner till havet vid Ravlunda.

- På vissa andra ställen i Skåne kan man knappt komma ner till havet på grund av alla staket och tomter som finns. Här är det många dagar om året man faktiskt kan gå ner till stranden. Så det är inte alla i Maglehem som är mot militären, jag tror det är lika många som är för deras närvaro.

Clifford Johansen

*****

Gör din röst hörd om Ravlunda

1998-05-14

På tisdag den 19 maj klockan 9.00 äger det möte rum som länsstyrelsen har utlyst gällande försvarets ansökan om ökad militär aktivitet på Ravlunda skjutfält.

Jag tycker att det är bra att låta medborgarna säga sitt. Det är helt i demokratisk ordning. Hur sedan besluten tas det är en annan fråga. Men man vill gärna lita på politikerna, att de lyssnar på folkviljan och argumentationerna. Vilken uppfattning vi än har om försvaret, är det viktigast av allt att all hänsyn tas till miljöskyddslagarna och människornas situation i de berörda områdena.

Ingen i de områdena ska tvingas att flytta, lämna den bygd däri de har sina rötter. Ingen tillflyttad eller de som bor i sommarhus skall behöva att ännu en gång vara tvingad att flytta. Man vill bo kvar i denna fagra bygd, då det är en del av

människornas historia och kulturella arv.

Många har flyttat hit eller skaffat sommarställe här för att vi lärt oss älska den natur, miljö och kultur som finns i denna landsända.

I en tidigare insändare skrev en boende här i Juleboda om projektilerna som susar över våra huvuden för att detonera någonstans ut till havs, vilket tydligen inte alla gör och det är en mycket obehaglig känsla, det kan jag intyga.

Här kommer många semesterfirare ner till sina stugor för att njuta av det som naturen bjuder på och då ska de inte få den vila och rekreation som de så väl behöver på grund av allt skjutande både på dagar och nätter och helger. De som bor här, arbetar här, få ju ingen vila och ro.

Ta nu vara på denna gest från Länsstyrelsen, besök mötet, ställ frågor och motfrågor. Försök påverka de politiska representanterna så att de verkligen ser till att alla miljöprövningar görs innan beslut tages, och att de verkligen får sätta sig in i hur människan har det nu, och vad vi kommer att få, ifall försvaret får som dom vill.

Möt upp. Kom laddad, inte med skott, men med argument.

JEAN MALMQUIST Juleboda

*****

Fritid mitt i stridslinjen vid Ravlunda skjutfält

1998-05-17

- Att leva-bo-verka och ha sin fritid mitt i stridslinjen med projektiler visslande över våra huvuden och med en ljudstyrka på ca 100 decibel, detta är vad vi upplever kring Ravlunda skjutfält, för att inte tala om när vi ska åka ner till Juleboda då man skjuter direkt över all trafik på väg 19 mellan Ystad och Kristianstad och övriga vägar i området. Vi kommer även i kontakt med ej detonerade projektiler när vi fiskar och badar.

"Region Skåne" reagerar och agerar mot miljöförstöring av vårt hav vår miljö, natur och kultur. Man kan inte i den ena sidan av Skåne förbinda och i den andra förhindra att Skåne blir en region att europeiskt vara stolt över.

Jag vill skapa opinion och reaktion mot militärens utökande och mer miljöförstörande av Östersjöns -

Hanöbuktens stränder, mark och flora. Jag vill att skjutfältet återställs som det tidigare varit då områden runt detta etablerades och att den underbara naturen och kulturen blir tillgänglig för alla.

Arne Ljungberg Juleboda

*****

Föreningen Vi i Maglehem:

Ravlundafältet är av riksintresse

1998-05-??

SIMRISHAMN

"Det finns inget riksintresse i att övningar i pansarskjutning ska bedrivas just på Ravlundafältet. Däremot är området av riksintresse när det gäller turism och friluftsliv."

Det understryker ånyo föreningen Vi i Maglehem i ett yttrande till länsstyrelsens miljöenhet. På tisdag och onsdag hålls förhandlingarna om Ravlundafältets framtid i Simrishamn.

När Fortifikationsverket ansökte om tillstånd enligt miljöskyddslagen för pansarskjutövningar på Ravlunda blev reaktionen emot minst sagt stark från närboende. Åtskilliga privatpersoner, byalag och föreningar i trakten skrev skrivelser till länsstyrelsens miljöenhet med en och samma andemening; vi vill inte ha något pansarskjutfält.

När nu föreningen Vi i Maglehem "i elfte timmen" skickat ett yttrande i saken betonas än en gång kravet på att alla skjutningar genast ska upphöra.

"Mot bakgrund av den stora betydelse området har, och i allt mer ökad omfattning kommer att få, för Skånes befolkning såsom skyddsvärda natur- och rekreationsområden är det mycket omfattande skjutverksamheten helt oacceptabel", skriver dess ordförande Jan Månsson.

Tonvis av bly

I sin ansökan om tillstånd uppger Fortifikationsverket att skjutfältet tillförs ett metalltillskott på åtta-nio ton bly och fyra ton koppar under ett år. Av detta uppges mellan 70 och 80 procent hamna på havsbotten utanför Ravlunda.

- Inga undersökningar av följderna för mark och vatten har gjorts och skjutningarna har pågått i cirka 50 år. Det är absolut nödvändigt att en utredning förs, skriver Jan Månsson.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Simrishamn har tydligt och klart sagt att man inte vill ha några skjutövningar i Ravlunda. Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen vill begränsa störningarna så mycket att det i praktiken skulle utesluta alla möjligheter till skjutningar med stridsvagn och tung ammunition.

Syn med skjutning

Utöver Simrishamns kommun har också Tomelilla och Kristianstads kommuner yttrat sig. Tomelilla oroar sig över att ett skjutfält skulle medföra stopp för utbyggnadsplaner i Brösarp, Kristianstad vill främst minska skjutandet i området nära Åhus. Samtliga byggnads-, miljö- och hälsoskydds nämnder samt kommunstyrelser är kallade till förhandlingen och bereds tillfälle att yttra sig, att framföra sina yrkanden och förslag.

Två dagar, tisdag och onsdag, har länsstyrelsen avsatt för att lyssna på lokala och regionala åsikter om Ravlundafältets framtid. På onsdagen genomförs dessutom en besiktning på olika platser i omgivningen för att själva uppleva skjutning med olika vapen från skjutfältet.

Det offentliga mötet inleds kl 9 på tisdag på Grand då Fortifikationen inleder med att ge en bakgrund till sin ansökan. Efter förhandlingarna ska miljöenheten fatta beslut, men det lär dröja länge innan ett slutligt beslut är klubbat.
JEA JONSSON .

*****

Förtydligande

1998-05-16

I artikeln om Ravlundafältet är av riksintresse vill föreningen Vi i Maglehem ha några förtydliganden klarlagda. Föreningen har skrivit "Givetvis är det ett riksintresse att Sverige har ett försvar och att detta försvar har möjlighet att öva. Emellertid är det inte av riksintresse att pansarskjutövningarna skall bedrivas just på Ravlundafältet. Härvidlag kolliderar detta intresse med andra intressen, som enligt vad nedan visas också är av riksintresse".

Vidare poängterar föreningen att skrivelsen är dagtecknad 11 augusti.

*****

Försvaret skall äga Ravlundafältet

1998-05-16

Då det var aktuellt att försvaret skulle köpa Ravlundafältet inbjöd Stockholms ledande kulturpersoner prins Eugen och försvarsministern till protestmöte. Tongångarna och argumenteringen var då som nu. Då mötet var slut vänder sig prinsen till försvarsministern med orden "Det är bäst att försvaret köper Ravlundafältet".

Prinsen insåg värdet av naturens orördhet och miljön kom inte att förstöras av enskilda bygg- och profitintressen. Det är just det som är på gång nu. Det gäller inte miljön och att Ravlundafältet skall förbli intakt.

Landskapsbildskyddet kommer inte att existera. Efter kustvägen är den vackraste öppna hagmarken förstörd av ett stall, som absolut inte passar in i landskapsbilden.

Hur maktfullkomlig får stadsarkitektkontoret vara. Byggnadsnämndens uttalande i pressen är skrämmande. Man förstår prins Eugens råd till försvarsministern att bästa är att försvaret äger hela Ravlundafältet.

I. V. L. JOHANSSON

*****

Vill avveckla Ravlunda

1998-05-20

Avveckla Ravlunda skjutfält, gör området till naturvårdsområde. Det föreslår vänsterpartiets Rolf Nilsson i en motion till regionförbundets fullmäktige. Partiet tycker att det är direkt olämpligt att utöka skjuttiden på fältet, vilket försvarsmakten vill, med tanke på de som bor i området, och med tanke på att området är viktig som natur- och rekreationsområde. Rolf Nilsson hänvisar också till det ändrade säkerhetspolitiska läget och stora besparingar i försvaret. Med tanke på de senare borde det vara mer logiskt med avveckling av skjutandet i stället för mer tid.

*****

Sista striden om Ravlunda

Offentligt möte i Simrishamn med experter om skjutfältet

1998-05-20

Av GUSTAV BÖKLIN

SIMRISHAMN. En märklig strid utspelade sig på tisdagen på biografen Grand i Simrishamn. Länsstyrelsen ordnade ett offentligt sammanträde om den framtida verksamheten vid Ravlunda skjutfält.

Av de etthundratrettio personer som deltog i mötet var en tredjedel experter och representanter för olika myndigheter. Det enda som då och då bröt mot den långa och strikta mötesordningen var spontana applåder bland åhörarna, när någon uttalade åsikter mot den militära verksamheten.

En ny form av demokrati börjar ta form i det nybildade Skånelänet. I offentliga sammanträden kan länsstyrelsen samla alla berörda och intresserade för att få ytterligare information och underlag inför viktiga och kontroversiella beslut. Denna gång gällde det prövning av den föreslagna framtida verksamheten vid Ravlunda skjutfält enligt miljöskyddslagen.

Fortifikationsverket som representerar försvarets intresse, har hos länsstyrelsen sökt tillstånd för att öka antalet skjutdagar vid Ravlunda skjutfält till 210 dagar om året för en kommande tioårsperiod. Försvaret ansöker också bland annat om tillstånd att få skjuta 1,5 miljoner skott av småkaliber.

En utredning av miljökonsekvenserna för området visar bland annat att halten av blyavfall skulle öka med sju till åtta ton per år och kopparavfallet med fyra till fem ton per år.

Kritiska kommuner

Samtliga berörda kommuner - Simrishamn, Kristianstad och Tomelilla - är kritiska mot den planerade utökade verksamheten. Kritiken riktar sig framför allt mot begäran om att få öka antalet skjutdagar och mot konsekvenserna i form av ökat buller och tungmetaller i miljön.

- Det är en alldeles för dålig ansökan, konstaterar Rolf Sjöblom, ordförande i miljö och hälsoskyddsnämnden i Kristianstad kommun. Det är svårt att kunna ta ställning till ansökan, för försvaret har inte redovisat hur de skall minska graden av föroreningar och vad det ökade bullret skulle innebära. Det är en klar utökning av nuvarande situation. Kristianstad kommun vill ha en omflyttning av skjut- och sprängverksamheten.

- Vi motsätter oss med bestämdhet en ökning av skjutdagar, säger Gun Nilsson, kommunstyrelsens ordförande i Tomelilla kommun. Vi vill begränsa skjutdagarna till högst 150 dagar per år med en stor sammanhängande skutfri period under sommaren. Kommunen vill också att försvaret minskar bullret och inför ett program för att kontrollera de negativa miljöeffekterna.

- Vi måste kunna ställa samma miljökrav på försvaret som på alla andra i samhället, menar Eje Teland från byggnadsnämnden i Simrishamn.

Fortifikationsverket å sin sida hävdar att Ravlunda skjutfält är unikt i södra Sverige eftersom det är enda stället där det går att öva med skarp ammunition och hela förband.

- Vi är medvetna om att det finns många olika intressekonflikter i området, säger Folke Borg, ombud för Försvaret. Området är av riksintresse inte bara för försvaret, utan också för yrkesfisket, friluftslivet, naturmiljön och kulturminnesvården. Med

lämpligt kontrollprogram behöver inte militärverksamheten vara hinder för de övrigas intressen.

Länsstyrelsen ska pröva ansökan enligt naturresurslagen.

- Enligt naturresurslagen är försvarets riksintressen överordnade alla andra intressen, säger Elsa von Poehl, jurist vid länsstyrelsen. Det innebär att det är möjligt att begränsa verksamheten till en viss grad, men inte så mycket så att verksamheten inte kan genomföras.

- Vi kommer att fatta beslut om ansökan efter sommaren, säger Harald Arnell, miljödirektör vid länsstyrelsen.

*****

Fullt krig om militären på Österlen

1998-05-20 Kvällsposten

ÖSTERLEN (KvP) Äppelkriget är i full gång igen i Skåne.

På ena sidan står militären.

På den andra, folket med sin frontfigur, TV-kändisen Jan Danielsson.

Militärens skjutfält är som en död hand över Österlen, säger han.

Alla riksintressen kolliderar på Ravlunda skjutfält. Det är naturen, turismen, fisket, miljön och kulturen mot försvaret. Normalt sett borde det bara kunna sluta på ett sätt.

Men när de militära myndigheterna är inblandade ställs alla begrepp på huvudet.

- Ingen industri i Sverige skulle få fortsätta om de orsakade bara bråkdelen av de miljöproblem som Ravlunda skjutfält står för, säger Danielsson till KvP.

Skjuter ut i Hanöbukten

Men här går det bra.

I 50 år har man skjutit från Ravlunda ut i Hanöbukten. Inget har kunnat stoppa skjutfältets utvidgning. Två byar har jämnats med marken, hus har tvångsinlösts, folk har tvingats flytta.

Militären har erövrat större och större områden. Och man har tillåtit sig att orsaka allt större miljöproblem både för människor och natur.

Nu vill man gå ytterligare ett steg och öka antalet skjutdagar från ungefär 150 till 210 om året.

För folk som bor i Olseröd, Maglehem, Vitemölla, Haväng och trakterna utefter kusten, nära skjutfältet, har det blivit en pina. När militären skjuter med stridsvagnar eller artilleri gungar marken på flera mils avstånd.

Många har fått sina hus förstörda. Det är sprickor i grunder och raserade källare.

Dessutom är ljudbangarna enormt kraftiga. Långt över de 55 decibel som är tillåtna.

Hundratals ton bly

Men det är bara en sida av saken. En annan är att den blyade ammunition militären använder också är en enorm miljöbov i sig själv. Under 50 år har man spridit åtta till nio ton bly om året i naturen. Och fyra ton koppar.

Det innebär sammanlagt 425 ton bly och 200 ton koppar.

Det mesta har hamnat i havet. Det tror man i alla fall.

Det är sant att vi inte vet vart blyet tagit vägen. Men det får vi väl undersöka, säger Folke Borg, som i går var försvarets representant när tillståndsprovningen inleddes i Simrishamn.

En offentlig provning av länsstyrelsen som ska fastställa om militären ska få skjuta ännu mer.

De tre inblandade kommunerna, Kristianstad, Tomelilla och Simrishamn, är relativt eniga om att något måste göras åt de jättelika miljöproblemen. Och att skjutfältet på sikt måste bort.

Vill inte ha Nato

Naturkännaren Jan Danielsson tycker dock inte man behöver vänta.

- Nej, det finns bara en sak att göra. Det är att flytta verksamheten. Det här är en av de finaste platserna i landet, den ska inte få förstöras av stridsvagnar och pansarfordon.

- Det har dessutom antytts att om militären får fortsätta finns det en risk att de, för att klara ekonomin, börjar hyra ut fältet till Nato. Då kan vi få hela Europas arméer hit.

LARS PALMBORG

*****

Offentlig förhandling om Ravlunda

"**Militärens viktigaste skjutfält**"

1998-05-20 Ystads Allehanda

SIMRISHAMN

Hur mycket är egentligen 95 decibel och hur mycket mindre bullrar 90? Vad händer med det bly som ligger på havsbotten och på Ravlundafältet? Och de betande fåren; vad får de i sig? Är det farligt att äta Havängslamm?

När länsstyrelsen i går höll offentlig förhandling på Grand i Simrishamn var intresset stort, frågorna många men svaren färre. Från samtliga kommuner riktades kritik mot bristerna i försvarsmaktens ansökan om tillstånd för fortsatta skjutningar.

- Ravlundafältet är för försvarsmakten det viktigaste fältet i södra och mellersta Sverige. Bara här kan vi öva med full bataljon.

Med de orden inledde överstelöjtnant Lars Rune, sin beskrivning av behovet av att få fortsätta skjutövningarna i området. Ansökan, som för första gången prövas enligt miljöskyddslagen, omfattar tillstånd för skjutning 210 dygn per år med en ammunitionsförbrukning om 1,5 miljoner finkalibriga skott och 42 000 grovkalibriga.

- Men någon utökning rör det sig inte om eftersom vi i dag i princip kan skjuta 365 dygn per år, hävdade Lars Rune och betonade att tillståndsansökan är helt frivillig från militärens sida.

Från försvarets sida blev det en hel del av teknisk redogörelse och resonemang. Tjänstemän och politiker från Simrishamn, Tomelilla och Kristianstads kommuner kritiserade bristen på underlag i ansökan och krävde bl a större begränsningar av bullernivå.

Samma krav för alla

- Det är inte mer än rimligt att samma krav som ställs på andra verksamheter för att undvika störningar också ställs på försvaret, sa Erik Tenland, ordförande i Simrishamns byggnadsnämnd och krävde i princip stopp för all skjutning av grovkalibrig ammunition och ingen skarpskjutning från stridsvagn.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande Sigvard Svensson tog avstånd från all militär verksamhet på fältet p g a miljöpåverkan.

- Samma krav som vi ställer på industrin ska också gälla militären.

Kristianstads miljöchef Rolf Blom drog ner dagens första applåd efter att ha redovisat de faktiska skjutdagarna sedan 1992; som mest 180 under 1994 och som minst 98 under 1996.

- Inget år har det pågått 210 dagar, och så påstår man att det inte handlar om en reell utökning!

Stor oro över bly

Stadsarkitekt Bengt Celander efterlyste svar på militärens intresse för området utanför skjutfältet. Tomelillas miljöchef Bengt Jadner krävde blyfri ammunition och ansåg att beslut om tillstånd inte skulle ges förrän det är känt hur skjutningarna påverkar hela området.

När frågan om hur utsläpp till mark och vatten påverkas tog många chansen att yttra sig och en stor oro över blyets påverkan på människa och miljö speglades av många röster. En av dem var Jan Danielssons:

- Bly är en av de farligaste tungmetallerna och kan inte trollas bort. Ni måste hitta blyet och undersöka vilken verkan det har på det biologiska kretsloppet.

För föreningen Vi i Maglehem fanns bl a Elisabeth Abrahamsson på plats.

Dubbla budskap

- Vi talar om att Östersjön måste renas och vi hjälper stater på andra sidan med rening samtidigt som vi fortsätter att hälla ut bly på havsbotten och det har vi gjort ett halvt sekel!

- I Stockholm reagerade man på att 70 kilo bly damp ner i Strömmen vid Vattenfestivalens fyrverkeri, här handlar det om närmare 10 ton per år!

En annan röst uttalade stor oro över vad hon egentligen får i sig när hon köper Havängslamm. Det fick hon i vart fall löfte om att snart få svar på av Ingegerd Rosborg, lärare från Högskolan i Kristianstad.

Mätningar inleds

- Vi börjar redan i morgon med mätningar på hur de betande fåren påverkas.

Det var en nyhet som försvarsmaktens ombud Folke Borgh välkomnade. Förhandlingarna fortsätter i dag med besök på Ravlundafältet då bl a provskjutningar ska göras.

JEA JONSSON

*****

1998-05-23

Vad vill de göra med detta stora fina naturområde med dess rika växt- och djurliv? Militären behöver ju skjutfältet, det är en garanti för att Inte området exploateras. Ska Österlen mista ännu en arbetsplats och bil ett sommarstugeområde för tyskar och 08:or?

Claes Månsson, f d Österlenbo

*****

Inför byggförbud

1998-05-23 Kvällsposten

När jag på Sydnytt följde ett inslag om debatten kring Ravlunda skjutfält reagerade jag över att i ingen av de som förde de boendes talan pratade Österlendialekt.

Är det bara inflyttade personer som retar sig på att armén för oväsen? Man kan få intrycket att Österlen är ett enda stor semesterparadis.

Jag tycker att Ravlunda skjutfält är ett underbart naturområde när det är öppet, för allmänheten. Kan ni tänka er ett område på 15-20 kvadratkilometer samt fyra kilometer strand utan en endast glasskiosk eller sommarstuga? Man kan ströva fritt omkring utan att störa någon eller att bli störd av någon.

Om nu armén skulle bli bortkörd från Ravlunda så får jag hoppas att det blir totalt byggförbud på området. Av den anledningen att det bevaras som Skånes sista kustbundna vildmark.,

Vill man ha en levande landsbygd får man räkna med lite oväsen, men det hör man inte när, man är på jobbet.
Ingmar

*****

Inga förhöjda blyvärden i fårkött från Ravlunda

1998-06-03 Ystads Allehanda

RAVLUNDA

Det finns inga förhöjda halter av bly i köttet av de får som betar på Ravlunda skjutfält. Däremot innehåller köttet för höga halter av koppar. Det visar en undersökning som gjorts av tekniska institutionen vid Högskolan i Kristianstad.

Törs man verkligen äta köttet från lamm och får som betat på Ravlundafältet? Den frågan ställdes då länsstyrelsen höll förhandling i Simrishamn i samband med miljöprovningen av militärens tillstånd att fortsätta skjutningarna på fältet.

Ingegerd Rosborg, lärare på Högskolan i Kristianstad, kunde då ge beskedet att ett examensarbete var på gång, mätningarna skulle göras inom kort. Och nu har Charlotte Thorstensson, studerande på tekniska institutionen, avslutat dessa.

- Några högre halter av bly fann vi inte, däremot innehöll fårkött förhöjda halter av koppar, men vi kan inte säga om det kommer från deras foder eller från marken, säger Ingegerd Rosborg.

Mätningar gjordes i lever, njure, kött och späck från ett får som betat på fältet. Dessutom i några svampsorter samt nässlor.

- När det gäller svamp och nässlor hade vi inga pålitliga referensgrupper. Klarare svar hoppas vi få i samband med att vi drar igång en stor undersökning både på Ravlunda och Rinkaby, säger Ingegerd Rosborg.

Den undersökningen blir alltså mera omfattande och beräknas starta före 1 juli. Mätningar ska göras på växter, svampar, mossor och lavar samt i Rinkaby på nötkreatur och i Ravlunda på får. Under hösten ska resultatet presenteras.

Enligt uppgifter från militärmyndigheten tillför skjutningarna på Ravlunda årligen ett metalltillskott på cirka fyra ton koppar och åtta-nio ton bly.

*****

Från Degebergas horisont

Kampen mot bullret och miljöförstöring på Ravlunda fortsätter.

1998-06-??

När denna artikel läses, har det av Länsstyrelsen utlysta offentliga mötet i Simrishamn, redan hållits. Resultatet av det mötet vet jag inget om i skrivande stund. Frågan som mötet handlade om är försvarets ansökan om ökande av aktiviteter på Ravlunda skjutfält. Om det har Karin Harboe, Agenda 21, i Degeberga skrivit om i tidigare nummer av Degeberga Byblad. Många saker har hänt sedan dess, i kampen mot militärens planer. Bullret mot skjutningarna vill man eliminera med att flytta befolkningen från sina hem och boplatser, fädernegårdarna till områden utanför 55 decibellområdet. Fortifikationsverket "kräver" att inga nya byggnadstillstånd ges i Simrishamns, Tomelillas och Kristianstads kommuner som faller under bullerlagen. Menar de att deras intressen går före invånarnas?

Här har byar, gårdar, samhällen legat i hundratals år och så "kräver" de i praktiken att historien med gamla Knäbäck ska återupprepas. Att t ex Maglehem, Olseröd med flera ska utplånas? För att inte tala om oss sommarboende som inte räknas in i försvarets kalkyler. Vi finns inte. Bullret har orsakat hörselskador hos boende och skador på fastigheter i områdena kring skjutfältet. Är det rätt att Sveriges folktätaste del Skåne ska ha många skjutfält och sen samtidigt inga större militära enheter?

Enligt planerna vill de använda skjutfältet 210 dagar om året. Dvs nästan ett helt arbetsår, och avlösa 7000 skott per dag 210 dagar taget i överkant och troligtvis blir det mindre skjutdagar än de 210.

Man är också intresserade av att hyra ut fältet till andra länders arméer, t ex till NATO och PFF. Ganska nyligen anställde NATO 3 svenska höga officerare, avlönade av Sverige för att arbeta med planeringar av för de olika länderna gemensamma militära övningar. Det luktar medlemskap i NATO smygvägen. Det är väl de dagarna då man inte själv utnyttjar skjutfältet som fältet hyrs ut till PFF eller andra länders krigsmakter.

En annan mycket viktig fråga är "Hur påverkas miljön?"

Fortifikationsverkets egna beräkningar per år är att 9 ton bly, 4 ton koppar och 90 ton stål skjuts på fältet.

Miljökonsekvenserna av det vet vi inget om. Hur går det med vattnet, fisken, fågellivet, djurlivet, floran, bären, svampen, frukten och gräset?

Hur blir det med fåren som betar på fältet? Slaktas och äts upp av oss konsumenter? Frågorna är många.

Vi måste ställa höga krav på miljöanalyseringen. Det blir vi som lever i dessa våra underbara bygder som måste påverka det hela genom att i höstens val stödja de partier som tagit klar ställning mot Fortifikationsverket. Här kommer personvalen in i bilden.

Vill du att vår bygd ska förbli levande och bli ännu mer levande, utnyttja din demokratiska rättighet! Rösta på de partier och kandidater som du vet förespråkar din åsikt!

Jean Malmqvist

*****

1998-06-??

SIMRISHAMN: Försvarets miljösektion ???? i Kristianstad förslag att genomföra en undersökning av ammunitionsrester i anslutning till Ravlunda skjutfält. En mindre undersökning har redan gjorts; den visade inga förhöjda halter av bly men däremot koppar, och den här gången är det tänkt att man ska gå mera grundligt tillväga. Försvaret påpekar dock att arbetet ska ske i samverkan med försvarets miljöhandläggare vid P2/Fo11 och skjutfältsbefäl.

*****

Ravlunda skjutfält undersöks

1998-08-17

- SIMRISHAMN: Kommunstyrelsen stödjer Högskolans i Kristianstads undersökning på Ravlunda skjutfält. Det handlar om att undersöka om det förekommer tungmetaller i bland annat mark och i betande får, som kommer från skjutningar på fältet. Bidraget uppgår till 6 900 kronor.

*****

"Avveckla skjutfältet!"

1998-08-19

RAVLUNDA

Avveckla Ravlunda skjutfält! Det föreslår vänsterpartiets grupp i Regionförbundet Skånes fullmäktige i en motion vars avsikt är att få regionförbundet att verka för att Ravlunda pansarskjutfält avvecklas. I stället bör området göras om till naturvårdsområde.

Partiet anser det, med tanke på det förändrade säkerhetspolitiska läget och de stora besparingar som genomförs i försvaret, vara svårt att förstå att det skulle finnas tungt vägande skäl för att utöka skjuttiden.

*****

150 skjutdagar max på Ravlunda

1998-08-31 Ystads Allehanda

Flera partier enades på lördagen om att Ravlunda skjutfält inte ska ha fler än 150 skjutdagar. Men ansökan där Fortifikationsverket vill ha 210 dagar ligger just nu hos länsstyrelsen och väntar på ett svar.

- Men jag tror inte att det kommer att utnyttja de fler än 150 dagar, säger regionpolitiker Uno Aldegren (s). Det tog helt enkelt i när ansökan skrevs.

Han slog också ifrån sig närboendes spekulationer om att Ravlunda ska hyras ut till andra länder och därmed utöka användningsdagarna.

Miljöpartiet och vänsterpartiet framförde däremot en önskan om att lägga ner Ravlunda skjutfält.

- Vi vill nedrusta, säger Britta Berg (v). Om någon skulle anfalla så har de i alla fall andra metoder i dag. Att skjuta mot havet är gammaldags.

*****

Ravlunda skjutfält

1998-08-31 ÖsterlenMagasinet

Centern i Simrishamn vill bevara Ravlunda skjutfält i sin nuvarande form. Vi vill inte utöka skjutfältet utan fältet skall användas endast för Sveriges egna militära förband. Centern välkomnar en opartisk utredning för att bl.a. dämpa buller och annan störande verksamhet.

Centern vill ej ha ett exploaterat fritidsområde inom fältet. Centern vill även att militära myndigheter städar upp på fältet samt i havet efter metalldelar eller annat miljöförstörande skrot.

För Centerpartiet i Simrishamns kommun
Margareta Nilsson   Jan Björk
Kommun/fullmäktigekandidater

*****

Högst 150 skjutdagar på Ravlunda

1998-08-31

RIGELEJE Mer än 150 skjutdagar på Ravlunda ska det inte bli. Det var regionala politiker från socialdemokraterna , moderaterna, centerpartiet, folkpartiet och kristdemokraterna överens om när de möttes i en valdebatt i Rigeleje på lördagen.

- En framgång för mötet. Så beskrev Uno Aldegren (s) från Regionförbundet det faktum att flera partier enades om att det inte är rimligt att försvaret ska skjuta mer än 150 dagar om året.

Fortifikationsverket har ansökt hos länsstyrelsen om att få utnyttja fältet 210 dagar. Eftersom det är första gången som ärendet prövas och det tidigare i princip varit möjligt att skjuta 365 dagar om året, rör det sig inte om någon utökning, menar försvaret. Men de kringboende vid Ravlunda är ändå oroliga.

Politiska partierna

Och i lördags hade Agenda 21 i Degeberga med Jean Malmqvist i spetsen bjudit in politiker från alla riksdagspartier till valdebatt.

Bara några få närboende slöt upp. De var inte mer än ett 20-tal men de var energiska.

Många i publiken krävde svar från socialdemokraterna om vilka planer som finns på att gå med i Nato. Och om i så fall främmande länder skulle få tillgång till skjutfältet.

- Det finns inga planer och jag är själv motståndare till det, svarade Uno Aldegren (s). Jag tror bara att försvaret tog i när man skrev i antalet dagar i sin ansökan. Vår bedömning är att det ändå bara kommer att utnyttja ungefär 150 dagar.

Ville lägga ned

Och även om det skulle behöva utnyttjas för Partnerskap för Fred, där Sverige är medlem, ska antalet inte utökas, lovade han. Moderaterna, folkpartiet, centerpartiet och kristdemokraterna höll med. Medan miljöpartiet och vänsterpartiet framhöll en

nedläggning av skjutfältet.

- Man skär ner på försvaret men samtidigt vill man utöka här. Och försöker att hyra ut övningsfältet. Enda orsaken till det måste vara att det är en möjlighet att tjäna pengar. Och är det Nato som är inblandat så handlar det om samröre med kärnvapenmakter och det har vi för länge sedan sagt nej till, säger Britta Berg (v), som bland annat är kommunpolitiker i Simrishamn.

Per-Åke Grelsson (fp) ville att skjutfältet ska försvinna på sikt men menade att det i nuläget inte finns samma möjlighet för militären någon annanstans.

Moderaternas Sven-Erik Tenghagen menade däremot att det är en fördel om försvaret finns i området även i framtiden.

Öppet och fritt

- På så sätt är det helt öppet och fritt under sommaren. Om det inte funnits där är risken stor att området hade exploaterats och då hade inte tillgången till naturen funnits, sa han.

De partier som vill ha kvar skjutfältet var också överens om att kontrollprogrammet på buller och utsläpp som till exempel bly måste bli större.

- Det är oacceptabelt med bullermätningar som går upp till 100 decibel, menade Åke Pettersson (c).

Bland publiken fanns också delade meningar. Sven Eklund från Maglehem menade att det inte fanns några större problem kring skjutfältet och att värdena inte är så höga. Allt medan Agne Karlsson som bor i samma by menade motsatsen och har krävt minskat buller och skjutdagar.

Ärendet avgörs i länsstyrelsen framöver. Den bearbetar bland annat material från mätningar och diskussioner som fördes i Simrishamn i maj i år.

JESSICA OLSSON

*****

Miljöprövning måste avvaktas

1998-09-02 Ystads Allehanda

RAVLUNDA

Länsstyrelsens miljöprövning måste avvaktas. Först då ska Regionförbundet ta ställning i frågan om Ravlunda skjutfält. Det menar regionens nämnd för planering och miljö.

Det föreslås också bli svaret på vänsterpartiets motion till Regionförbundsfullmäktige. I den yrkade Rolf L Nilson (v) att Region Skåne för det första bör förhindra utökningen av antalet skjutdagar på Ravlunda skjutfält och i förlängningen verka för att det avvecklas. Och i stället omvandla det till naturvårdsområde.

Men nämnden för planering och miljö menar att Regionförbundet och dess förbundsstyrelse ännu inte bör ta ställning i frågan.

Nämndens ordförande Uno Aldegren (s) konstaterar i sitt svar till vänsterpartiet att miljö-, hälso- och naturvårdskraven står i konflikt med det militära riksintresset.

- Det förutsattes att prövningen enligt miljöskyddslagen leder till krav på att antalet skjutdagar och skjuttider kommer att minimeras, med hänsyn till det behov som försvarsmakten har, skriver han i sitt yttrande till förbundsstyrelsen,

- Detta är önskvärt också för att ge goda förutsättningar under växt- och häckningssäsongen samt för att tillfredsställa behoven av rekreations- och friluftsvksamhet.

JESSICA OLSSON

*****

Fortifikationsförvaltningen om Ravlunda

Begränsade skjutningar föreslås under sommartid

1998-10-02

RAVLUNDA

Fortifikationsverket förslår att skjutverksamheten på Ravlunda skjutfält ska begränsas under somrarna.

Vid det offentliga mötet om Ravlunda skjutfält som hölls i Simrishamn i maj i år diskuterades bland annat möjligheterna att begränsa skjutverksamheten sommartid.

Fortifikationsverket har nu tittat närmare på frågan och kommit med förslag på villkor till länsstyrelsens miljöenhet som utreder frågan.

Villkoren innebär att det från midsommar till den 15 augusti endast under tio dagar får skjutas med de vapen som bullrar mest. Därtill räknas fullkalibrig ammunition (till 12 cm stridsvagnskanon, 12 cm rörlig kustartilleripjäs eller 15,5 cm haubits) och sprängningar med friliggande laddning som väger mer än 1 kilo.

Försvarsmakten vill dock att länsstyrelsen ska få medge undantag från villkoren om övningar måste genomföras enligt regeringsbeslut om svenskt deltagande i internationella fredsbevarande eller fredsskapande insatser.

I övrigt står Fortifikationsverket fast vid sin ansökan till länsstyrelsen där det önskas att antalet totala skjutdagar på Ravlunda bör sättas till 210 dygn per år.

JESSICA OLSSON

*****

Mp och v vill avveckla skjutfältet

1998-10-02

RAVLUNDA

Miljöpartiet och vänsterpartiet i Simrishamn vill avveckla Ravlunda skjutfält. Men det vill inte förbundsstyrelsen i Regionförbundet Skåne.

- Vi kan inte gå med på att skjutfältet avvecklas, säger Uno Aldegren (s), 1:e vice ordförande. Tänk på effekterna. Om inte de värnpliktiga har några övningsfält att tillgå här nere, så har vi snart inga värnpliktiga i regionen. Och det är ingen önskvärd utveckling.

Förbundsstyrelsens åsikt är också att man ska kräva att Fortifikationsverket har ett kontrollprogram för miljön på Ravlunda skjutfält och de berörda delarna av Östersjön.

- Som bekant vill Fortifikationsverket ha 210 skjutdagar per år Ravlunda, säger Uno Aldegren. Det sa vi nej till och beslutade att begränsa antalet skjutdagar till 150 per år.

LOLLO BARK

*****

Militären vill ta till stora kanonen

1998-10-09

RAVLUNDA. **Nu tar militären fram det tunga artilleriet och vill skjuta med grövre ammunition på Ravlundafältet.**

Men egentligen ska det bli tystare, eftersom försvarsmakten ska köpa in en ny typ av tubkanoner till stridsvagnarna, och därmed minska skyttet med den största ammunitionen.

I en ansökan om tillståndsprövning av Ravlunda skjutfält skriver Fortifikationsverket nya förslag till villkor.

Bland annat skriver de att de nu kommer att köpa in en ny typ av tubkanon, med kaliber 25 mm, som passar till tolv centimeters kanon i stridsvagn Leopard.

Ändra ansökan

Därför föreslår Fortifikationsverket en ändring i tillståndsansökan, till att omfatta högst 35 000 skott om året med kaliber 20 och 25 mm, där 25 mm är den nya dimensionen.

- Vi har tagit åt oss av de diskussioner som varit vid de offentliga sammanträdena, säger Folke Borgh på Fortifikationsverket, som skrivit under ansökan.

- Då framkom det synpunkter på att vi skulle ha en något tystare verksamhet. Det har haft en viss effekt, medger Folke Borgh.

Genom de nya tubkanonerna kan man öva stridsvagnsskytte utan att ta till de större pjäserna i ammunitionen. Därmed ska bullret bli mindre.

Vissa begränsningar

- Vi föreslår också vissa begränsningar i skjutandet under sommartid nu, från midsommar till den 15 augusti, säger Folke Borgh.

Enligt Fortifikationsverkets förslag ska försvaret under denna tid endast ha maximalt tio skjutdagar med 12 cm kanon eller 15,5 cm haubits, samt med sprängladdningar överstigande ett kilo. Blindgångare ska dock få sprängas utan restriktioner - av säkerhetsskäl.

Undantag ska också kunna medges av länsstyrelsen om regeringen bestämmer om svenskt deltagande i internationellt fredsbevarande eller fredsskapande insatser.

*****

Tummen ner för skjutstopp sommartid

1998-10-19 Ystads Allehanda

TOMELILLA

"Ravlunda skjutfält ligger i ett område med unika kultur- och miljövärden. Området har riksintresse för turismen och det rörliga friluftslivet. Därför ska juni, juli och augusti vara helt skjutfria."

Det anser folkpartisten Bengt Francke i Tomelilla i en motion till förbundsfullmäktige i Skåne.

I motionen kräver Bengt Francke att regionförbundets styrelse får i uppdrag att initiera en utredning tillsammans med länsstyrelsens miljöenhet om den militära verksamheten på Ravlunda pansarskjutfält.

Motionen har varit remitterad till nämnden för planering och miljö som påpekar att "verksamheten vid Ravlunda skjutfält inte omfattas av föreskrifter enligt miljöskyddslagarnas bestämmelser".

"Det blir länsstyrelsen som ska pröva och se över effekterna av skjutfältet för naturvård, miljö och hälsa."

"Det finns enligt nämndens åsikt ingen anledning att för närvarande initiera en sådan utredning som motionären föreslår (alltså med regionförbundet och länsstyrelsen tillsammans)" slutar yttrandet. De befintliga fasta batteriplatserna utanför övningsfältet över riksväg 19 är tidvis hårt trafikerad. Därför måste skjutningen upphöra.

Inte heller har man i svaret tagit hänsyn till "områdets värde ur turism- och natursynpunkt som gör sommarmånaderna extra känsliga.

Menar alltså Bengt Francke som konstaterar att folkpartigruppen reserverade sig mot beslutet, att "motionen anses besvarad".
KRISTINA MAGNUSSON

*****

Nej till 210 skjutdagar på Ravlunda

1998- ??

- Vi vill ha tillstånd att skjuta på Ravlundafältet 210 dagar om året, säger försvarsmakten.
- Antalet skjutdagar bör begränsas till ca 150, tycker däremot Simrishamns kommun, som nu yttrat sig till länsstyrelsen.

Kommunen vill också att det tas bly- och kopparprov i växter och djur på skjutfältet.

*****

Kommunen till länsstyrelsen:

Nej till fler skjutdagar på Ravlunda

1998-10-23 Ystads Allehanda

RAVLUNDA

- Vi kan inte acceptera någon utökning av antalet skjutdagar på Ravlunda skjutfält.

Det säger Simrishamns kommun i yttrande till länsstyrelsen sedan försvarsmakten ansökt om tillstånd enligt miljöskyddslagen för fortsatta skjutningar.

Enligt försvarsmakten är Ravlundafältet det viktigaste fältet i södra och mellersta Sverige, eftersom man här kan öva med full bataljon.

Ansökan omfattar tillstånd för skjutning 210 dygn per år med en ammunitionsförbrukning om 1,5 miljoner finkalibriga skott och 42 000 grovkalibriga.

Högst 55 decibel

- Antalet skjutdagar bör i stället begränsas till ca 150, dvs genomsnittet under den senaste femårsperioden, tycker Simrishamns kommun.

- De bullerstörningar som skjutfältet alstrar måste begränsas så att kringliggande områden med planlagd mark ej uppnår värden som överstiger 55 db Imp, säger kommunen i sitt yttrande.

Kommunen anser att fältmätningar bör genomföras så att faktiska bullervärden kan presenteras. "Tillstånd för begränsad tid bör övervägas i avvaktan på redovisning av faktiska resultat."

Prov av bly

- Det är önskvärt att kontrollprogram för provtagning av bly och koppar i växter och djur genomförs i lämpliga intervaller, menar kommunen, som även tycker att man bör pröva möjligheterna att minska utsläppen från militärfordonen.

För övrigt uppges att det pågår en översyn av den kommunala översiktsplanen. Frågan om skjutfältet och dess störningspåverkan på de norra kommundelarna kommer då att diskuteras.

PONTUS PERSSON

*****

Sommarskjutning helt oacceptabelt

1998-11-??

- RAVLUNDA: - Det är helt oacceptabelt att skjutningar får äga rum på Ravlunda skjutfält under tiden midsommar till 15 augusti.

Detta skriver en Brösarpsbo till länsstyrelsen, som bollat över frågan till miljö- och hälsoskyddsnämnden i Simrishamn.

Brösarpsbon påpekar att det är som mest folk vid Juleboda under högsommaren, då stränderna också utgör en rekreationsplats för boende och turister.

- Med en skjutperiod av 150 dagar om året finns det gott om tid att bedriva övningar andra tider av året, tycker Brösarpsbon.

Han kan däremot acceptera att man av säkerhetsskäl spränger blindgångare året runt.

*****

Haväng - en upplevelse

1998-11-19

Havängsområdet kan bli ett kulturcentrum om militären slutar använda området för beskjutning av pansarvagnar. Det räknar en nybildad projektgrupp med, och söker bidrag från regionförbundet för att ta fram en rapport och ett idékoncept.

Med 100 000 kronor i ryggen räknar projektgruppen med att till efter årsskiftet ha en beredskapsplan färdig för hur området kan användas kulturellt, näringsmässigt och med turistinriktning.

Att just detta område på Österlen är intressant beror enligt gruppen på att där finns en av Skånes största möjligheter att skapa ett upplevelselandskap inom alla områdena. Inte minst finns förutsättningar för bebyggelse med småhus om militären försvinner från det "paradisiska" landskapet.

*****

Vill stoppa utbyggnad av Ravlunda

1998-11-27 Ystads Allehanda

SIMRISHAMN

Riksdagsledamoten Sven-Erik Sjöstrand (v) vill stoppa utbyggnad av Ravlunda skjutfält. Samtidigt protesterar byggnadsnämnden mot att antalet skjutdagar kan komma att utökas.

- Vill försvarsministern försöka bevara eller bygga ut Ravlunda skjutfält?, undrar Sven-Erik Sjöstrand i ett brev till försvarsministern Björn von Sydow.

Frågeställaren Sjöstrand tycker det är fel med en utbyggnad av Ravlunda och vill hellre se att området görs om till naturreservat.

Också byggnadsnämnden har åsikter om skjutfältet. Nämnden fick nyligen ett meddelande från Fortifikationsdepartementet. I meddelandet upplystes man om att antalet skjutdagar mellan midsommar och 15 augusti kan komma att överstiga de tidigare överenskomna tio skjutdagarna.

Nämnden tyckte inte detta var lämpligt utan har beslutat skicka ett svarsbrev där man påpekar de stora störningar ett utökat skjutande kan innebära.

JAN SAMUELSSON

*****

Svenska folket vill behålla värnplikten

1999-01-23 Kvällsposten

En stor majoritet av svenska folket vill behålla den allmänna värnplikten.

Det visar en undersökning Göteborgs-Posten låtit Sifo göra. Ett tusen personer tillfrågades.

På frågan "Tycker du att vi i Sverige ska behålla den allmänna värnplikten eller införa en yrkesarmé?" svarar 63 procent att de vill ha värnplikten kvar, medan 29 procent vill införa en yrkesarmé. Åtta procent var tveksamma eller visste inte.

Starkast stöd för införandet av en yrkesarmé finns i gruppen män mellan 15 och 29 år: 46 procent.

Men även i denna grupp är de flesta för värnplikten, 50 procent.

Även Svenska Freds, Värnpliktsrådet och Officersförbundet och de politiska partierna är för att behålla värnplikten.

Bara miljöpartiet och Svenska Freds vill ta bort den.

(KvP-TT)

*****

Skjutfält dröjer

1999-03-20

Pontus Persson

Ravlunda. Tidigast i maj kommer länsstyrelsens miljöenhet besluta om hur aktiva militärerna får vara på Ravlunda skjutfält. Göran Jansson på länsstyrelsens miljöenhet i Malmö bekräftar att ärendet dragit ut på tiden, såsom enheten prioriterat ansöksärenden.

Försvarsmakten vill utöka tiderna från 150 till 210 dygn per år, medan bl a berörda grannar samt miljö- och hälsoskyddsnämnderna i Simrishamn och Tomelilla har krävt en hårdare rensning.

Den ansökan om tillstånd som försvarsmakten lämnat omfattar en årlig ammunitionsförbrukning om 1,5 miljoner finkalibriga skott och 42 000 grovkalibriga.

Tungmetaller

De som protesterat mot utökade skjuttider hävdar att det inte bara blir bullerstörningar, utan också en mängd bly och andra ämnen i mark och vatten. Tungmetallerna utgör ett hot mot bl a fåren på Ravlundafältet.

Länsstyrelsen ska inte pröva ärendet enligt den nya miljöbalken, utan efter den gamla miljöskyddslagen. Anledningen är att försvarsmaktens ansökan lämnades in i fjor, då miljöskyddslagen fortfarande gällde.

*****

1999-03-22

Ravlunda. Har blyet och andra tungmetaller i den ammunition som militären använt under flera år på Ravlunda skjutfält påverkat miljön skadligt? Detta har undersökts och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har kommit fram till att man inte ser någon påverkan alls.

*****

Ravlunda kvar som skjutfält

1999-10-21 Ystads Allehanda

Befälhavaren för försvarsområde Skåne, Kjell Plantin, är övertygad om att det blir hög beläggning på Ravlunda skjutfält även om P2 i Hässleholm läggs ned. De mekaniserade brigaderna i Sydsverige behöver fältet.

*****

Sydsvenska brigader ska öva på Ravlundafältet

1999-10-21

Pontus Persson

Ravlunda. - Ravlunda skjutfält påverkas inte av försvarsbeslutet utan kommer att användas även i framtiden.

Det säger Kjell Plantin, befälhavare för försvarsområde Skåne Fo 14 i Hässleholm, till YA.

- Jag är övertygad om att det blir hög beläggning på Ravlundafältet även om Hässleholms garnison läggs ner, säger Plantin.

Han förklarar att de mekaniserade brigaderna i Revinge, Strängnäs och Skövde behöver Ravlundafältet för att öva med stridsvagnar och stridsfordon.

- Det är konstigt att vi inte får vara kvar, eftersom vi har det friaste skjutfältet söder om Stockholm, säger Kjell Plantin och nämner att Kråk vid Vättern har sina begränsningar.

MILJÖPRÖVNING

Fördelen med Ravlundafältet är m det ligger vid vattnet. Vid skjutning med skarp ammunition kan fem landmil ut i Hanöbukten avlysas som riskzon.

Vi har begärt miljöprovning hos länsstyrelsen för 220 dagar om året. Men ärendet har nu legat där i tre och ett halvt år, trots att jag själv gjort påstötningar säger Kjell Plantin som är påtagligt besviken över förslaget att lägga ner F 10 i Ängelholm och Hässleholms garnison, vilket drabbar 2 000 anställda.

Kjell Plantin tror på fortsatt hög beläggning på Ravlundafältet.
BILD: JAN-OLLE PERSSON

På F10 är det ca 1 000 anställda. Garnisonen i Hässleholm har 750 anställda, fördelade på P 2/F0 14, en mekaniserad brigad (MekB 8), A 3, delar av Södra underhållsregementet och F10 samt personal på Fortifikationsverket.

Problem för ungdomar

Dessutom berörs ett hundratal anställda på Milostaben i Kristianstad.

- Själv lär jag klara mig efter 38 år som militär, säger Kjell Plantin, som tycker att det blir besvärligt för de kollegor som är i åldersgruppen 25-40 år.

Problem uppstår också för de skånska ungdomar som ska göra värnplikten. Revingebrigaden kan ta hand om 650 värnpliktiga, men Fo-befälhavarens bedömning är att det behövs 1500 värnpliktiga i Skåne.

- Det är inte alls bra att hundratals värnpliktiga får sin utbildning långt från hemorten, tycker Kjell Plantin.

Han befarar också att det blir svårare att samverka med civila myndigheter, eftersom Fo-staberna läggs ner och ersätts med en stab i Göteborg. Avståndet till frivilligrörelserna, hemvärnet m fl ökar också.

Skånberg värnar om Skånes försvar

■ Simrishamn. Den kristdemokratiske riksdagsmannen Tuve Skånberg i Skillinge säger nej till nedläggning av flygflottiljen i Ängelholm och regementet i Hässleholm.

En nedläggning av 25 militära förband skulle innebära en stor förlust för försvarets folkliga förankring i landet, säger Skånberg och hans skånska partikamrater Kenneth Lantz och Caroline Hagström.

- Det kan knappast vara försvarspolitiska skäl som gör att s och c väljer att lägga ner exempelvis F10, som just byggts ut till JAS-förläggning, säger Skånberg.

Kristdemokraterna "kan inte värja sig från tanken att andra regementen ska räddas av regionalpolitiska skäl".

*****

Kristianstad kräver skjutstopp

Militären värnar dock om Ravlunda.

2001-03-29 Ystads Allehanda

Pontus Persson

0414-289 95

red.si@allehandasyd.se

■ Ravlunda. Eftersom flera förband i Skåne lagts ner anser Kristianstads kommun att den militära verksamheten borde upphöra på skjutfälten i Rinkaby och Ravlunda. Eller att verksamheten omgående anpassas till kommunens krav.

Det skriver kommunen i brev till länsstyrelsen.

Försvarsmakten anser dock att Ravlundafältet har mycket stor betydelse.

- De öppna ytorna gör fältet gynnsamt för utbildning av mekaniserade förband, säger kapten Christer Alriksson, ansvarig för belägningen på skjutfälten i Rinkaby, Ravlunda, Kabusa och Falsterbo.

- I Ravlunda kan 22 000 meter ut i havet avlysas för skjutning med skarp ammunition, vilket är en klar fördel vid övningar, säger Alriksson.

Han nämner att fältet har 100-140 skjutdagar per år. Eftersom förbanden ofta kommer på måndagar, skjuter tisdag till torsdag och åker hem på fredagar blir beläggningen större eller 220-280 dagar per år.

Även andra organisationer

Fältet, som omfattar 1700 hektar, används också av hemvärnet, frivilliga motorcykelklubben och andra organisationer.

Rinkabyfältet invaderas i sommar av 25 000 scouter, som deltar i ett internationellt läger.

Pressofficer Jan Bohman på Revinge garnison säger till YA:

- Varje år samverkar vi med länsstyrelsen om antal skjutdagar, och vi har kommit överens på ett utmärkt sätt.

Kristianstads kommun anser emellertid att förband från andra delar av landet kan öva inom sina respektive hemmafält. Det skulle minska risken för miljöstörande transporter.

Kommunen har i många år krävt restriktioner för att minska bullret från skjutfälten, men nu skärps tonen, skriver Kristianstadsbladet.

Rinkabyfältet ligger strax norr om Åhus, som kommunen räknar med behöver växa framöver. Ravlundafältet ligger i Simrishamns kommun, men även skjutövningarna där stör och begränsar Kristianstads möjligheter att utvecklas, hävdar kommunen.

Enligt Jan Bohman kommer bullret att minska när artilleriet flyttar till Kristinehamn i Värmland.

- Visserligen har det skånska försvaret blivit drastiskt mindre, men mekaniseringen ökar. Ravlundafältet är också viktigt för utbildning av de bataljoner som ska tjänstgöra utomlands, säger han.

I dag används Ravlundafältet av förband från bland annat Halmstad, Skövde och Karlsborg. Stridsskolorna i Skövde och Kvarn förlägger också övningar till Österlen.

Under den nyligen avslutade storövningen Vårbris deltog också militära förband från Stockholm och Gotland. (YA-TD

*****

Färre skjutdagar tillåts på Ravlunda

2001-04-01

Byalaget hade gärna sett att fältet varit fritt skjutfritt under juni-augusti.

Pontus Persson

0414-289 95 red.si@allehandasyd.se

■ RAVLUNDA. Försvarsmakten får fortsätta att använda Ravlunda pansarskjutfält för militär övningsverksamhet.

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation har dock begränsat skjuttiderna till totalt 170 dygn per år mot sökta 210 dygn.

När provotiden går ut den 31 december 2003 meddelas slutliga villkor för buller och spridning av tungmetaller.

- För min del är det bättre med färre skjutdagar, eftersom jag då kan vårda fältet genom betesgång, säger fårfarmare Ulf Pyk på Haväng.

I mer än tjugo år har Pyk skött betningen av skjutfältet, där han nu har 800 tackor och ett 40-tal kor och hästar.

- Vid skjutningarna begränsas betet. Då får djuren beta vid Haväng och Blåherremölla, säger Ulf Pyk, som har ett bra samarbete med P 2.

Ravlunda skjutfält omfattas av ett riksintresse för totalförsvaret som har företräde framför andra riksintressen inom området, såsom naturvården och kulturmiljövården. Däremot har Försvarsmakten en skyldighet att begränsa störningar "i skälig omfattning."

VÄLKOMNAR BEGRÄNSNINGEN

Verksamheten medför bullernivåer som är högre än föreslagna riktvärden utanför det område som hävdats av Försvarsmakten. Både utanför och inom området finns det många bofasta och folk med fritidshus.

Länsstyrelsens beslut innebär att skjuttiden begränsas. Det får inte förekomma någon skjutning under juli månad samt under jul- och nyårshelgen.

Gunne Arnesson i Ravlunda sockens byalag välkomnar begränsningen av antalet skjutdagar.

- Fältet borde vara helt skjutfritt under tiden juni - augusti, så att det kunde användas för friluftsliv, säger Arnesson.

Hon medger dock att de cirka 250 hushållen i Ravlunda församling inte störs lika mycket av bullret som Maglehemsborna.

- För vår del är det inte aktuellt att överklaga länsstyrelsens tillstånd hos miljödomstolen, säger Gunne Arnesson.

Avsikten med prøvotiden är att begränsa ljudnivån för dem som bor närmast skjutfältet. Länsstyrelsen begär därför att Försvarsmakten vidtar skyddsåtgärder, omlokaliserar utbildningsanordningar inom skjutfältet samt begränsar skjutningarna kvälls- och nattetid.

TUNGMETALLER I HAVET

Genom skjutningen sprids varje år cirka 90 ton stål, 9 ton bly och 5 ton koppar, varav 70-80 procent hamnar i havet.

Under prøvotiden ska Försvarsmakten försöka minska spridningen av tungmetaller, undersöka mark och havsbotten samt yt- och grundvatten.

- Det är bra att länsstyrelsen ställer dessa miljökrav, säger Gunne Arnesson, som dock är besviken på att ärendet tagit onödigt lång tid att behandla.

Ravlunda sockens byalag yttrade sig i augusti 1997. I fjor höstas tröt också tålmodet hos föreningen Vi i Maglehem, som begärde att landshövding Bengt Holgersson skulle påskynda tillståndsprövningen.

Men nu vet Försvarsmakten vad som gäller.

Fårfarmaren Ulf Pyk i Haväng, här i klipptagen, vill ha så få skjutdagar som möjligt för att kunna släppa ut sina får på bete. arkivbild: Sprisse Nilsson

*****

Kanonad utan like

2001-04-05

Slutskjutet på Ravlunda? Det kan glädja både folk och fä. ?agen den 20 februari sköts något fruktansvärt. Trots att jag bott här i fem år har jag inte upplevt något liknande, huset vibrerade - barn var vettskrämda. Telefonsamtal med någon vid försvarsmakten gav besked att detta inte var någon speciell övning.

Mina barn hade kompisar över lovet som gråtande ringde sina föräldrar för att bli hämtade.

Dagen efter var jag i kontakt med många i bygden och samtliga hade aldrig upplevt något liknande. I dag har glasmästaren varit här och tagit mått på ett stort isolerglas som började imma igen efter den skjutning som - "inte var något särskilt".

Undrar om räkningen kan ställas till försvarsmakten?

Vi hoppas det snart är slutskjutet på Ravlunda.

Fredsduva

*****

Hedra våra försvarare!

2001-04-09 Ystads Allehanda

■ **Till Fredsduva som skrev insändaren "En kanonad utan like" i YA den 5 april 2001.**

Ni kallar er fredsduva men frågan är om ni egentligen tycker om freden.

Jag tror det var en romersk kejsare som den gång sade; "Vill man ha fred, rusta för krig" vilket jag tror säger emot det ni förespråkar, men man kan undra vilken fred som hade varat längst. Vill ni verkligen ha en fred där vem som helst kan komma att ta riket i besittning eller en fred där vi har kunskaper att kunna göra motstånd i händelse av att kriget skulle komma?

Det är synd att sådana personer som ni skall klaga på krigsmakten, trots att denna håller er i fred och frihet så att ni t ex kan skriva insändare till tidningen och ej få repressalier för detta.

Det är enkelt att bara klaga, speciellt när man kan göra det under signatur, på allt som inte passar en själv.

Det finns många som inte vill göra sin värnplikt i dag och det var säkerligen några på Ravlunda som sköt, som tycker precis som ni, och dessa soldater blir förmodligen inte mer motiverade att göra sin plikt av att ni skriver insändare i tidningen och klagar på dem.

Nästa gång det är en övning på Ravlundafältet, anser jag att ni borde gå ut med era barn och deras kompisar för att se på övningen. På så vis får både ni och barnen lära er mer om krigsmakten. Barnen och ni själva blir kanske upplysta om vad de gör för att hålla riket fritt från fiender och bevara vår frihet.

Dessa tappra män förtjänar allt stöd de kan få så nästa gång de är där kan ni kanske "peppa" dem för trots allt så är det de, som med blod och liv konung och fädernesland försvarar.

Robert Norström

*****

Både bybor och militärer överklagar

Skjutningar provas av miljödomstolen.

2001-05-10

Pontus Persson

■ **RAVLUNDA.** Försvarsmakten och föreningen Vi i Maglehem överklagar länsstyrelsens beslut om den militära verksamheten på Ravlunda skjutfält.

Länsstyrelsen har begränsat skjuttiderna till totalt 170 dygn per år mot de 210 dygn som Försvarsmakten sökt.

I militärernas överklagande till miljödomstolen i Växjö nämns dock inga önskemål, utan man begär att få återkomma med närmare yrkanden och grunder senast den 1 juni i år.

Föreningen Vi i Maglehem, som har cirka 160 medlemmar, vill ha anstånd till den 1 september för att närmare utveckla sin talan.

- Vi är missnöjda med antalet skjutdagar. Föreningen vill ha färre skjutdagar, säger Jan Månsson, ordförande i Vi i Maglehem.

SKJUTFRITT I JULI

Föreningen påpekade i maj 1998 att bullret från skjutövningarna är av hälsovådlig karaktär och drabbar bybor i bland annat Olseröd, Maglehem, Juleboda, Brösarp, Vitaby, Vitemölla och Kivik.

Länsstyrelsen beslöt att det inte får förekomma någon skjutverksamhet under juli månad samt under jul- och nyårshelgen.

- Vi vill ha stopp för skjutningar även i juli och augusti, säger Jan Månsson, väl medveten om att många medlemmar vistas i sina fritidshus under sommaren.

- Det är lite tråkigt att ett av Sveriges vackraste naturområden ska behöva vara stängt så ofta på grund av skjutningar, tycker Jan Månsson.

*****

Tystnaden bryts av skottsälvor

MAGLEHEM: **Militärens övningar stör byborna**

2001-05-19

Clifford Johansen

044-185640

Kyrkans vitkalkade torn bildar en effektfull kontrast mot den blå himlen. I bakgrunden, nedanför kullen, rullar Östersjöns vågor mjukt in mot sandstranden.

Idyllen i den lilla landsbyn kunde varit total - om det inte vore för att tystnaden då och då slits sönder av skottsälvor och explosioner.

Maglehem gränsar nämligen till Ravlunda skjutfält, som i decennier varit övningsfält för försvarsmakten.

När militärerna övar och kör med sina stridsvagnar på skjutfältet, studsar ljudet från sandslätten upp mot den högt belägna bopplatsen och dess omkring 600 fasta invånare.

- Numera tänker man inte på det så mycket, utom när de övar på kvällarna, när jag ska sova och upp för att jobba klockan tre på natten, säger busschauffören Robert Åhlund som bott i orten ett par år.

- Men när jag flyttade hit undrade jag hur det kunde vara tillåtet för militären att hålla på så. En av de första kvällarna frågade jag sambon Iris vad det var för tosing som körde runt med traktorn mitt i natten...

Barnen skrek

Iris Bergman flyttade hit från Malmö i början av 90-talet och hittade sitt drömboende. En villa från 1917, med mexitegelfasad.

- När vi var nyinflyttade och de sköt, då stod ungarna rakt upp i sängen och skrek. Men man vänjer sig, på något märkligt sätt.

Men fortfarande skakar marken, glasrutor skallrar och husen vibrerar när det skjuts med det tyngre artilleriet.

- Vi har fått flera sprickor i huset. Men när militären undersökt dem har de bara sagt att dessa inte går att härleda till deras verksamhet, säger Iris Bergman en av dom från Maglehem som vittnar, några dock mer motvilligt än andra, om att kåkarna skakar när övningarna pågår för fullt.

- När de skjuter med Leoparderna står vårt hus och skälver. Det är ändå tre kilometer fågelvägen till skjutfältet, säger Jan Månsson, ordförande i föreningen Vi i Maglehem.

- När vi flyttade hit permanent 92-93 fann vi sprickor i klinkergolven och kakelugnen. Men där fick vi ersättning av försvarsmakten.

- Det har också varit någon ruta längre upp i byn som krossats av tryckvågorna. Där har det utbetalats ersättning.

Inte ersatts

Men det är inte alla som ersatts. Det är stundtals svårt att avgöra om sprickor i husgrunder och fasader orsakats av normala sättningar - eller på grund av ristningar i marken till följd av försvarets övningar och kanoner.

Även åsikterna om militärens närvaro går isär. Exempelvis var inte alla i styrelsen för Vi i Maglehem eniga om att de skulle överklaga Länsstyrelsens tillstånd till 170 skjutdagar om året. Men majoritet vill ändå överklaga och försöka få ner skjutdagarna ytterligare.

Geilder Olsson är en av de som har bott där länge. Han tar det hela med ro.

- Jag brukar inte tänka på skjutningarna här. Ibland så kommer det smällar, men det där är nog en vanesak. Det är samma som med trafikbullret i en storstad. Städerna har sitt buller, vi har vårt, säger Geilder Olsson när han är ute och rastar hunden Morris.

Geilder Olsson har också hört ryktet om att det mest är sommargästerna som protesterar mot skjutningarna.

- Det stämmer nog, att det är de nyinflyttade eller feriegästerna som klagar mest. Men det är bra att de kommer hit, det är många gamla hus som de har rustat upp.

Hörs mer här

Den gamla prästgården invid kyrkan är en av de högst belägna kåkarna i Maglehem. Därifrån hörs också ljudet ordentligt vid övningarna.

- Jag bodde i Ravlunda förr. Men det är nästan så det väsnas mer här, säger Hans Ponnert.

- Ljudet rullar upp hit. När de kör med stridsvagnarna där nere fortplantas ljudet hit och det mullrar ordentligt. Förutom dånet av kanonerna hörs också det där knattrandet av k-pistar eller vad det är för löjligt de håller på med. Hundarna blir rädda och vänjer sig aldrig.

För höll Hans Ponnert utkik efter skjutvarningarna i Kristianstadsbladet. Men det har han slutat med nu.

- Vad ska man göra? Vi kan inte ta på oss hörlurar... Det är klart vi tycker det är besvärande när de skjuter, hade det varit någon form av organiserad protestaktion hade vi alla gånger skrivit på.

Miljöskäl

Det var för bara några veckor sedan som Länsstyrelsen fattade beslut om försvarsmaktens ansökan från 1996 om att få utöka antalet skjutdagar på Ravlunda skjutfält från de 210 som de har i nuläget.

Länsstyrelsen gick dock bara med på 170 skjutdagar i sitt beslut. Ett beslut som har överklagats av såväl försvarsmakten som Vi i Maglehem.

Skyttekriget pågår.

Nu mellan ortsbor, sommargäster och försvarsmakten. Åsikterna om hur det naturskönt belägna fältet vid Österlen ska användas är diametralt motsatta.

*****

Förhandlingar om Ravlundafältet

2002-09-06 Kristianstadsbladet

RAVLUNDA. Nu närmar sig stundens timme för Ravlunda skjutfält och försvarsmaktens övningar där.

Miljödomstolen i Växjö kommer att hålla muntliga förhandlingar i Ravlunda gamla skola onsdagen den andre oktober, med fortsättning torsdagen den tredje oktober.

Ärendet som ska avgöras är det överklagade tillståndet för fortsatt verksamhet, som länsstyrelsen beviljade Fortifikationsverket/Försvarsmakten i april 2001.

När dom fattas i ärendet är dock ännu inte klargjort.

*****

Naturligtvis vill vi helst ha bullret till en nollnivå, säger ordföranden Jan Månsson.

Men det handlar inte bara om skjutningarna och de olägenheter de medför. Det handlar om följderna, de biologiska effekterna, vad som händer med kemikalier och tungmetaller som sprids i området.

Det hölls det ett samrådsmöte i Simrishamn med närboende, myndighet och militär.

- En av medlemmarna har lyssnat av banden från det mötet, sju timmar. Fortfarande är det många frågor därifrån som inte har besvarats. Det är en del vi ska bita i under sommaren. Därför har vi begärt att få anstånd till förste september med att komma in med våra kompletteringar, säger Jan Månsson.
Och en sak är de flesta i Maglehem överens om just nu:

Det är inte lika många högljudda övningar nu som det har varit. I takt med militärens besparingar har de också dragit ner på antalet skjutövningsdagar i Maglehem.

- Eller också är de taktiska och håller sig lugna innan tillstånden är klara, säger en klurig Maglehemsbo.
clifford.johansen @ kristianstadsbladet.se

*****

RAVLUNDA SKJUTFÄLT

Inga skjutningar äger rum på
Ravlunda skjutfält i juni månad.

F Ö R S V A R S M A K T E N
SÖDRA SKÅNSKA REGEMENTET

*****

Ljudnivån vid skjutövning mäts

2002-09-24

RAVLUNDA. Torsdagen den 3 oktober blir det skjutning med skarp ammunition på Ravlunda skjutfält. Då kommer salvor att avlossas från bland annat stridsvagn Leopard, stridsfordon 90 och haubitsbatterier.

Anledningen är att bullret ska kunna noteras och mätas under miljödomstolens möte på Österlen. Mötet börjar i Ravlunda gamla skola den 2 oktober klockan 10. Dagen därpå ägnas åt den fältmässiga delen, med skjutning och bullermätning.

- Vi ska ha med oss mätapparater för att registrera vad vi hört på olika ställen, säger Folke Borgh på Försvarens miljöprovningssenhets i Strängnäs.

Militären ordnar bussar för dem som är berörda av verksamheten på skjutfältet. Bussarna utgår från Dammåkra klockan 8.30 till Havängs sommarby, Brösarp, Maglehem och Juleboda sommarby.

- Vi har fått direktiv från miljödomstolen, och valt de ställen som användes vid länsstyrelsens syn våren 1998. Föreningen Vi i Maglehem vill exempelvis veta hur det låter i deras område, säger Folke Borgh.

Han har nu informerat miljödomstolen om skjutplatserna. Det är i huvudsak dessa platser som används vid utbildningen av militära förband. Från dessa platser är det störst risk för störningar.

Försvarens makt bedömer att 12 cm ammunition till stridsvagn Leopard ger den största ljudutbredningen från verksamheten. Som jämförelse kommer man även att skjuta med 25 mm övningsammunition till Leopard. Denna ammunition har anskaffats efter länsstyrelsens syn 1998.

Skjutning sker även med stridsfordon 90, som numera ersatt de tidigare pansarbandvagnarna som deltog vid synen 1998.

- Skjutning med 15,5 centimeters haubits genomförs med pjäser som transporteras från Artilleriregementet i Kristinehamn. De särskilda kostnaderna för denna medverkan uppgår till drygt 40 000 kronor, säger Folke Borgh.

Skjutplatsen är en annan än den som utnyttjades 1998. Detta beror på att sistnämnda skjutplats numera är belägen i ett naturreservat, vilket innebär att den inte längre kommer att utnyttjas.

Folke Borgh nämner också att artilleriskjutningarna på Ravlundafältet minskat till följd av Försvarens nya organisation.

- Det finns dock fortfarande behov av att vid vissa tillfällen kunna genomföra större samövningar, tillägger Borgh.

Pontus Persson
Kristianstadsbladet

*****

Bybor utmanar militären i rätten

2002-09-28 Kristianstadsbladet

"Vi i Maglehem ser helst att skjutningarna helt upphör"

- Vi bör ta chansen nu, i förhandlingarnas slutskede, och säga vad vi tycker. Det menar Jan Månsson, ordförande i föreningen Vi i Maglehem, inför miljödomstolens förhandlingar om Ravlunda skjutfält den 2 och 3 oktober.

Åsa Carlsson-Noväng

044-18 55 00

I april förra året kom länsstyrelsens beslut i fortifikationsverkets miljöprövningsansökan angående skjutningar på Ravlunda skjutfält. Då överklagade både försvarsmakten och föreningen Vi i Maglehem, som företräder de boende i kommunen som berörs mest av aktiviteterna på fältet.

Försvarsmakten vill bland annat skjuta 210 dygn per år istället för de 170 som länsstyrelsen ansåg borde räcka. Vi i Maglehem ser helst att skjutningarna helt upphör eller att skjutfältet läggs i malpåse och blir ett reservfält i händelse av ökad krigsrisk i närheten av vårt land. I denna fråga är de överens med landshövding Bengt Holgersson, som också lovat Simrishamns kommun att ta upp frågan om de skånska skjutfälten.

Naturskyddsområde

Men om föreningen inte når ända fram vill man ändå begränsa skjutningarna och har därför framfört önskemål om att få skjutfritt under de tre sommarmånaderna. För närvarande är Ravlunda skjutfält öppet för allmänheten endast under juli månad.

- Vi vill att fältet ska bli ett naturskyddsområde, säger Elisabeth Abrahamson, sekreterare i Vi i Maglehem och taleskvinna i ärendet. En förlängning av Stenshuvud.

Det finns en rädsla bland boende att skjutfältet ska ge plats åt sommarstugebebyggelse i den händelse att militären drar sig tillbaka. Men de farhågorna avvisas av Elisabeth Abrahamson.

Tanken är inte att området ska exploateras. Ett naturskyddsområde med Ravlundafältets speciella karaktär behövs och skulle gynna turismen.

- Det vore en social katastrof om turismen upphörde, menar hon. Det är det som Österlen lever på.

I samband med tillkomsten av Öresundsbron framhöll planerare och politiker på båda sidor av sundet vikten av att det bildades en ny region. Region Skåne/Själland med anknytning till Schleswig-Holstein bedöms ha möjligheten att bli en av de

sex mest betydelsefulla regionerna i Europa, med speciell betydelse för tillväxten av handel, högteknologi, utbildning och kultur.

I Skåne/Själland bor 3 miljoner invånare, varav en miljon i Skåne. Det är den tätast befolkade regionen i Norden, berättar Elisabeth Abrahamson.

Utländska trupper

- Danmark har förlagt sitt enda kvarvarande pansarskjutfält på västra Jylland, långt borta från landets mest tätbefolkade delar. Vi kan inte flytta på kusten och regionen, men vi kan flytta på skjutfältet. Det finns andra övningsområden i landet.

Med Ravlundafältets strategiska läge finns en oro för att utländska trupper ska förlägga sina övningar dit. Man har redan idag haft samövningar med olika NATO-grupper på fältet.

- Då har man inte någon aning om vilken ammunition som använts. Detta kan få katastrofala miljökonsekvenser för flora och fauna säger hon.

Rättegången kommer att handla både om buller och miljö. Företrädarna för byn anser att pansarfältet är förlegat i dagens högteknologiska samhälle. Krig bedrivs inte på samma sätt idag som för 50 år sedan, då fältet kom till.

- Det måste gå att ersätta övningsfältet med simulatorer, tror Elisabeth Abrahamson, som talat med flera högt uppsatta militärer i frågan.

Jan Månsson, ordförande i Vi i Maglehem, menar att det behövs en uppslutning av både kommunen och befolkningen nu i förhandlingarnas slutskede.

- Vi borde ta chansen och säga vad vi tycker. Det är viktigare än någonsin att så många som möjligt kommer och lyssnar på förhandlingarna.

Inför förhandlingarna i miljödomstolen har Simrishamns kommun börjat agera och fyra representanter från kommunstyrelsen kommer att finnas på plats den 2 och 3 oktober. De agerar med anledning av det byggstopp som råder i Ravlunda, Vitemölla, Kivik och Vitaby på grund av bullret.

Men även de södra delarna av Maglehem är belagt med byggförbud.

- Finns det risk att man också kommer att begränsa byggnationen i de norra delarna? undrar representanterna för föreningen

Vi i Maglehem och undrar varför inte Kristianstads kommun ställer upp.

Kommunen svarar

Kommunstyrelsens ordförande, Bo Kristiansson, försäkrar att någon från Kristianstads kommun kommer att bevaka förhandlingarna.

- Men vem vet vi inte, säger han. Troligen någon på tjänstemannanivå. Jag ser inga skäl att skicka någon politisk representation till det här.

asaxarlsson-novang@kristiantadsbladet.se

*****

"Militären stoppar utvecklingen"

? Datum

SIMRISHAMN. - Vi kan aldrig acceptera att försvarsmakten lägger en död hand över de mest attraktiva delarna av vår kommun. Vi anser oss ha blivit vilseledda och kunde inte förutse att verksamheten på Ravlundafältet skulle leda till att vi måste återkalla planer på nybyggande.

När kommunalrådet Christer Akej (m) tagit till orda under miljödomstolens förhandlingar i en fullsatt Ravlunda skola i går tackades han med applåder.

Av Jea Jonsson _

Han visade en "viss" förståelse för att militären är i behov av skjutfältet, men vad som hänt de senaste åren, att bullernivåerna höjts sedan stridsvagnen Leoparden togs i bruk så att området med byggförbud utökats, hade han ingen som helst förståelse för:

- Utvecklingen är förödande för kommunen och vi kan aldrig acceptera de önskemål militären har på utökning.

Vår drömbild är att fältet läggs ner och att Ravlunda blir ett naturreservat.

Peter Tuvegård, miljö- och hälsoskyddsinspektör, gav sin nämnds syn:

- Nämnden tog ett beslut 1997 där man bestämt motsatte sig all militär verksamhet på Ravlunda. Den inställningen har inte ändrats.

"Övning utan att skjuta"

Om kommunalrådet ansåg att försvarsmakten målar upp en "orealistisk och otidsenlig bild" var det en inställning som Eric Tenland som vittnade för de överklagande sakägarna i föreningen Vi i Maglehem absolut delade:

- Försvaret skulle kunna bedriva övningar och utbildning utan att skjuta ett enda skott på Ravlunda.
- Med hjälp av simulatorer kan trupper strida mot varandra var de än sitter i landet. Dessutom finns det andra skjutfält att öva på.
- Det går utmärkt att skjuta med instickspipa och minimera de störningar som nu hindrar utbyggnad i området.

Bland de vittnande fanns också natur- och miljöexperten Jan Danielsson som pekade på ett antal negativa företeelser av den militära verksamheten, som till exempel att fågelarter försvunnit eller hotas av utrotning. Han betonade att det är hög tid att man utreder vad som händer i biomassan på havets botten när bly från åtskilliga projektiler blir liggande.

Föreningen Vi i Maglehem krävde dessutom ett antal utredningar kring verksamhetens påverkan av jord, luft och vatten.

Målet gäller miljökonsekvenserna av ett av både föreningen och försvarsmakten överklagat tillstånd från länsstyrelsen om bland annat decibel och antalet skjutdagar. Länsstyrelsen tillåter skjutning 170 dagar per år, försvaret vill ha 180 medan föreningen bara går med på 120.

I dag fortsätter förhandlingarna med "syn" i så motto att domstolen från olika platser i området ska avlyssna skjutningarna.

nyheter@[kristianstadsbladet.se](mailto:nyheter@kristianstadsbladet.se)

*****

Laddat möte när bullret mättes

Sydsvenskan

Miljödomstolen besökte Ravlunda skjutfält under gårdagens övning. Boende i området klagar på skjutandet och bullret stoppar nya husbyggen.

AV BIBI HÄGGSTRÖM

RAVLUNDA MED OMNEJD.

Dimman låg tät över Ravlunda skjutfält igår när miljödomstolen i Växjö skulle "syna" bullret från övningskjutningarna.

I botten finns ett beslut från länsstyrelsen som anger hur ofta, hur mycket, när och med vad övningsfältet får användas. Ett beslut som försvaret har överklagat.

Men även boende runt fältet har klagat, de anser att det bullrar för mycket.

Missnöjda är också företrädare för Simrishamns kommun som inte kan ge tillstånd till att bygga nya bostäder i Vitemölla, Kivik, Vitaby, Ravlunda och byarna runt omkring. Helt enkelt därför att det bullrar för mycket från skjutfältet. Inga nya bostäder får byggas om bullret överstiger 90 decibel, vilket det stundtals gör.

Och det small rejält när de nya stridsvagnarna från Södra skånska regementet P7 sköt med sin grova kaliber. Vid den första skjutningen stod miljödomstolens företrädare vid Havängs sommarby.

- Vi uppmätte 93 decibel, meddelade Torbjörn Cairén från Fortifikationsverket.

Dessförinnan hade man skjutit både med AK5:or, haubits 77 och stridsfordon 90. Dessutom sprängdes två kilo sprängdeg. Inget av detta bullrade över 90-decibelgränsen.

- Vi är ute efter en bullerillustration, sa miljödomstolens ordförande Klas Bergenstråhle.

För det är inte miljödomstolen som i en dom avgör denna fråga utan den fungerar endast som utredande instans till regeringen, som fattar beslut.

- Vi beräknar att kunna ge någon form av besked i mitten av december. När regeringen fattar beslut vet jag inte, sa Klas Bergenstråhle.

Från Havängs sommarby fraktades sällskapet till Brösarp, strax ovanför Ica, när nästa skjutning genomfördes.

- Skjutning pågår men de överröstas av kajorna, meddelade Gert Lagerstedt från P7.

Det som inte hördes var AK5:orna och stridsfordon 90 men när sedan haubitsen avfyra sitt skott uppmättes 91 decibel.

- Den här skjutningen är blaha, det är inte alls vad vi ville ha.

Elisabeth Abrahamsson och Jan Månsson från byalaget "Vi i Maglehem var mycket kritiska till skjutövningen. De hävdade att det inte sköts från ordinarie platser och inte heller med fulla laddningar. Att dessutom lyssna till några enstaka skott gav ingen riktig bild, menade de.

- När de övar på riktigt är det ett fruktansvärt ljud och chocken vid det första skottet är obeskrivlig, sade Elisabeth Abrahamsson.

Föreningen kräver om så inte nedläggning av fältet så skjutstopp under de tre sommarmånaderna och lade så sent som häromdagen till ett skjutstopp även under maj månad.

- Trams, ja rena rama trakasserier mot skjutfältet.

Det sade Sven Eklund, vice ordförande i samma byalag.

- Byn är delad i synen på skjutfältet, hävdade han.

Att kräva skjutstopp i juni och augusti är rena fånerierna, menar han.

- I juni sköt de sex dagar och i augusti nio dagar. De andra dagarna var ju skjutfältet öppet.

Även det nybildade Vitemölla lejeförening fanns på plats.

- Nej, jag vill väl inte ha bort skjutfältet men vi tycker man borde ta hänsyn när man fastställer taxeringsvärdena hos oss. Och så kunde de skjuta mindre, sade Einar Jönsson, vice ordförande i Vitemölla lejeförening.

Miljödomstolens ledamöter var med vid mätningar även i Maglehem och i Juleboda.

I Juleboda uppmättes över 100 decibel vid stridsvagnsskjutningarna.

Länsstyrelsen tillåter 170 skjutdagar per år, försvaret vill ha 180 dagar. Avgörandet återstår.

Provsjutningar på Maglehem

Kristianstadsbladet

Ravlunda. Dimman låg ljuddämpande och tät över Ravlundafältet i går morse när miljödomstolen åter samlades för att från olika platser runt fältet avlyssna militärens skjutningar i avsikt att få en uppfattning om hur verksamheten stör de boende.

Upplägget var dock de klagande i föreningen Vi i Maglehem, inte särskilt nöjda med.

Av Jea Jonsson

- Vi hade skriftväxling med länsstyrelsen inför provskjutningarna, bland annat anser vi att man borde skjuta från de platser på fältet där det är som mest störande för de boende. Det svar vi fick var att det inte gick att ändra på programmet, säger Elisabeth Abrahamsson som för sakägarnas talan.

Platserna för var det skulle skjutas ifrån och var domstolen skulle stå och avlyssna valdes alltså av Försvarsmakten som också har överklagat länsstyrelsens tillstånd eftersom man vill ha fler skjutdagar.

- Jag tror inte den här dagens provskjutningar tillför så mycket nytt i utredningen eftersom upplägget är detsamma som förra gången, i maj 1998, säger Elisabeth Abrahamsson som har begärt, men inte av domstolen beviljats, en utredning om bullerstörningar av professor Ragnar Rylander.

Fotbollsplan först

Fotbollsplanen i Havängs sommarby var första platsen för mätningar. Det sköts med olika typer av vapen från olika avstånd på fältet, varav flera från stridsvagn. Med undantag av någon enstaka avfyrning som gav utslag med över 90 decibel på skalan upplevdes nog inte bullret som störande.

Den saken förändrades när gruppen flyttade närmare Maglehem. Det är här och i byarna Juleboda, Vitemölla och Olseröd som störningarna varit som störst.

Inga slutpläderingar

Några muntliga slutpläderingar blev det aldrig tid till vid onsdagens förhandlingar i Ravlunda skola.

Dessa kommer sannolikt i stället att ske skriftligt. Innan miljödomstolen är klara att fatta beslut eller fälla dom ska länsstyrelsen komplettera utredningarna ytterligare.
nyheter@ [kristianstadsbladet.se](mailto:nyheter@kristianstadsbladet.se)

*****

Dags för militären att lämna Ravlunda

2002-10-02 Jan A Johansson

Det svenska försvaret har alltsedan Berlinmurens fall och demokratiseringen av Östeuropa varit i ständig förändring. Regementen och flygflottiljer har dragits ned, antalet inkallade rekryter minskats liksom vapeninköp och antalet stamanställda. Syftet har varit att anpassa och banta vårt försvar till ett i grunden förändrat säkerhetspolitiskt läge.

Mot den bakgrunden framstår den inflammerade konflikten på Österlen om Ravlunda skjutfält som ytterst märklig. Här står just nu striden hård mellan försvarsmakten och lokala opinioner inklusive Simrishamns kommun. Nyligen höll miljödomstolen i Växjö förhandling på plats för att ta ställning till förslag, som innebär att skjutfältets verksamhet i princip består som tidigare. Samtidigt vill försvarsmakten utöka antalet skjutdagar med de restriktioner för tillgänglighet det innebär. Man vill också införa byggförbud i kringområdet. Det skulle i princip innebära byggnadsförbud för hela den norra delen av Simrishamns kommun med orter som Kivik och Vitaby.

Kritiken är hård mot förslagen och det är inte att undra på. Ravlunda skjutfält är beläget mitt i ett av de naturskönaste områdena på Österlen, ja, i hela Sverige. Alldeles intill skjutfältet ligger Stenshuvuds nationalpark, Brösarps backar, Verkeån och Haväng. Hela området är en naturens kronjuvel, älskad av massor av kringboende och besökare utifrån. Här finns något av det mest uppskattade Österlen har att erbjuda, inbäddat i blomning och doft från fruktodlingarna.

Mitt i detta område bedriver alltså, sedan decennier tillbaka, militären skjutning med skarp ammunition. Den idylliska fiskebyn Knäbäckshuset fick en gång brutalt flyttas från sin urgamla plats när militären skulle komma till.

Skjutverksamheten innebär besöksrestriktioner både på land och till havs. Vidare är bullret besvärande för många boende och det är skälet till att man vill införa byggnadsförbud. Konflikten tycks olöslig.

Men nog måste frågan ställas om det är rimligt att Ravlunda skjutfält över huvud taget ska få finnas kvar? Det finns massor av övergivna skjutfält i landet många ur miljösynpunkt, avsevärt bättre än Ravlunda. Ja, man kan precis som när det gäller kärnkraftsverket i Barsebäck fråga sig om det alls finns ett skjutfält i landet som ligger så olyckligt placerat som Ravlunda.

Den konflikt som nu uppstått visar enligt min mening att det är dags för militären att packa ihop och lämna Ravlunda. Det kan inte vara rimligt att mitt i ett naturskyddat och flitigt besökt område bedriva militär verksamhet.

Tiden är i dag en helt annan än när skjutfältet kom till. Då var inte Österlen den turistmagnet det är i dag och då fanns inte Stenshuvuds nationalpark. Då levde vi i det kalla kriget med ett starkt försvar med tungt pansar och med uppgift att hålla stånd om ryssen skulle komma österifrån.

Ryssen är numera demokratisk och fredligt lagd och hotet från öster har för länge sedan upphört.

Det är märkligt att försvarsmakten inte själv inser detta och tar initiativ till en förändring i stället för att ställa nya långtgående krav som i princip lägger en död hand över hela området. Militären verkar helt enkelt ur takt med tiden.

Själv har jag ett mycket obehagligt minne från skjutfältet. För en del år sedan fotvandrade vi några stycken längs kusten vid Hanöbukten. Väl komna till den södra gränsen för Ravlunda skjutfält fick vi via plakat och flaggning se att skjutning pågick och att det därmed var förbjudet att passera genom skjutfältet. Alternativet var att gå en omväg på ungefär en mil inåt land.

I en kur satt en vakt som vi talade med. Han sa att dagens skjutningar nog skulle sluta lite tidigare än annonserat och att om vi väntade någon halvtimme så skulle han kunna ge oss ett besked. Vi satte oss och bidade tiden och mycket riktigt vinkade han så småningom till oss och informerade att skjutningarna nu var avslutade för dagen och gav oss tillstånd att passera.

Så gjorde vi. Men vi hade inte gått långt förrän det började smälla rejält runt omkring oss. Vi hukade så gott vi kunde och stötte snart på en kamouflagenätsöverhängd pansargrupp som undrade vad i h-e vi gjorde inne på skjutfältet. Skjutningarna var inte alls avslutade och vi hade att förpassa oss ut ur området snarast möjligt. Med andan i halsen sprang vi vidare och pustade ut när vi äntligen hade kommit ut ur skjutfältet igen med livhanken i behåll.

Redan då tänkte jag tanken att det här skjutfältet måste vara ett av landets mest felplacerade och att verksamheten inte på något vis står i rimlig proportion till de ingrepp i friluftslivet som den innebär.

Med dagens propåer om byggnadsförbud ställda i relation till pågående nedrustning borde slutsatsen vara solklar för alla med förnuftet i behåll: Det är dags för militären att marschera ut från Ravlunda.

*****

Ravlunda skjutfält är återställt till hed

2002-10-04

Lärkor, rara örter och stridsvagnar - ett genmäle.

Jan Danielson (JD) har i en artikel i Kristianstadsbladet den 1 oktober pläderat för att Ravlunda skjutfält helst bör avvecklas eller möjligen läggas i malpåse. Framförda motiv med exempel, som syftar till att stödja aktivisternas sak mot Forsvarsmakten, syns inte vara särskilt väl genomtänkta, ej heller förankrade i verkligheten.

Sant är att området i grunden är en gammal sandhed, som någon gång uppodlats och efter försvarets övertagande gradvis återställts till hed. Denna "återställare" borde en ekosof tycka vara bra, eller vill JD ha både odlingslandskapet och heden?

Självfallet innebär den omställning skjutfältet genomgått att de djurarter som trivdes i odlingslandskapet, men inte trivs på heden, söker sig till andra visten (till exempel tofsvipan). Danielson skjuter med sina exempel sig själv i foten och kan på så vis vilseleda den som inte är initierad.

Området var till stor del planterad med tall och gran, när fältet övertogs av Forsvarsmakten, med det växt- och djurliv den biotopen för med sig. Lika självklart är att återställandet till hed medför att djurarter som trivs i skogen då försvinner. Jag kan ej påminna mig att det fanns särskilt många trädjungar på fältet under de 50 år jag av och till för korta eller längre perioder vistats på Ravlunda, som påstås. Några fanns bland annat så kallade "Offerlund", jämte trädgårdar runt husen främst längs vägen från Dammåkra österut och i Knäbäckens dalgång.

Den av JD påtalade barrskogen var planterad av Christinehofs godsförvaltning efter hand som jordbruk lagts ned. Såvitt jag vet har ej ett endaste barrträd planterats av Forsvarsmakten som i stället röjt för lövskogens utbredning!

Den observante har inte kunnat undgå se hur artfloran förändrats i riktning mot hedkaraktären. God hjälp har biotopen haft av det av JD kritiserade Havängsrådets råd och anvisningar men kanske främst genom det fårbete som införts.

Det är ju i alla fall något att JD tycks inse att hedens växter kan må bra av den användning av heden som för närvarande sker, men naturligtvis måste också det utmyнна i negativism; "mosaiklandskapet har blivit ensartat och utarmat"! Javisst, men det är ju hedens karaktär! Ånyo vad vill JD, skall det vara både hed och "mosaik" eller det ursprungliga, det vill säga hed?

JD filosoferande över att flyttfåglar skulle bli offer för skjutningarna syns vara näst intill en utopi. En enkel sannolikhetskalkyl torde klara ut att chansen att en fågel bland tusentals passerande skulle träffas är mindre än en på flera miljoner avgivna skott i lämplig kaliber.

Självfallet skall problemet med bly inte negligeras, men till saken hör att en mycket stor del av de skott som hamnar i havet är rent järn.

Slutligen; De som önskar att skjutfältet skall försvinna bör besinna att därmed torde sagan relativt snart vara all även för Skånes sista regemente! Om inte måste stridsvagnar och personal troligen fraktas upp till Älvdalen eller ännu längre norrut för att ej störa kringboende. Inget annat skjutfält finns som kan ersätta Ravlunda. De som finns ligger också nära bebyggelse och är för små för att motsvara kraven.

JOHN HAMILTON

*****

Tre månader bullerfritt på Ravlunda skjutfält

2002-12-27 Kristianstadsbladet

KRISTIANSTAD

För att begränsa bullret tillåts inte skjutverksamhet på Ravlunda skjutfält från 1 maj till 31 juli, med vissa undantag. På den punkten fick boende intill skjutfältet gehör när Miljödomstolen fällde sitt beslut.

Försvarmakten ansökte om tillstånd enligt miljöskyddslagen för Ravlunda pansarskjutfält i samband med större förändringar inom försvaret 1994. Ansökan berör bland annat antalet skjutdagar per år.

När länsstyrelsen gav tillstånd för verksamheten och satte villkor för den i april förra året, överklagades det av såväl de boende intill skjutfältet som av Försvarmakten. I princip anser de omkringboende att militären skjuter för mycket vilket ger bullerproblem, medan Försvarmakten anser att de får skjuta för lite i området för sina utbildningsbehov.

Social katastrof

Därmed gick ärendet vidare till nästa prövningsmyndighet, Miljödomstolen i Växjö, som har gått de boende till mötes genom att inte tillåta skjutning på fältet under tre månader. Undantagen är sprängning av blindgångare och utbildning som fordras i anslutning till internationella hjälpinsatser. Länsstyrelsen hade tidigare satt förbudet till endast juli månad samt jul- och nyårshelgerna.

De boende har anfört att det innebär en social katastrof om turister och sommarboende skulle skrämmas från bygden under sommarmånaderna, men Miljödomstolen har i sina överväganden även tagit hänsyn till fågellivets påverkan.

Miljödomstolen ger också Forsvarsmakten en prøvotid på tre år från det tillstånd har getts, för att utreda villkoren för skjutbuller närmare och spridningen av tungmetaller till omgivningen.

Vid källan

Miljödomstolen anser att det inte är tekniskt möjligt att dämpa ljudet vid själva källan, men menar att man på andra sätt bör försöka begränsa bullret.

"För att försöka begränsa bullerstörningarna på annat sätt finns det därför anledning att noggrant undersöka möjligheterna till omlokalisering inom skjutfältet av den mest störande verksamheten liksom till möjligheten att använda simulatorer", skriver Miljödomstolen.

Naturvårdsverket har en annan uppfattning än länsstyrelsen hur det faktum att Ravlunda ingår i Natura 2000 påverkar tillståndet. Naturvårdsverket vill att man prövar skjutfältets påverkan på arter och naturtyper.

Tillståndsplikt

Miljödomstolen tillmötesgår till viss del Naturvårdsverkets krav. Enligt Miljöbalken föreligger det från 1 juli 2001 tillståndsplikt för verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område.

Undantagen gäller verksamheter som påbörjats efter datumet.

Myndigheten konstaterar dock att tillståndsprövningen enligt Natura 2000 kan ske parallellt med prövningen enligt den äldre miljöskyddslagen och överlämnar avgörandet till nästa högre instans, Regeringen.

De boende har i sina överklaganden velat att verksamheten på skjutfältet helt och hållet ska upphöra, men det avslås av såväl länsstyrelsen som Miljödomstolen.

Den senare myndigheten konstaterar att det är ett betydande allmänintresse i att försvarsmakten även i fortsättningen kan bedriva övningsverksamhet på Ravlunda pansarskjutfält.

Marcus Haraldsson 044-18 5613 marcus.haraldsson@kristianstadsbladet.se

*****

Ravlunda förblir skjutfält

2002-12-28

RAVLUNDA

Försvaret får fortsätta skjutningen på skjutfältet i Ravlunda. Det har miljödomstolen i Växjö beslutat, och går därmed på länsstyrelsens tidigare bedömning.

Domen är ett bakslag för föreningen Vi i Maglehem och de ordsbor som överklagade länsstyrelsens beslut som innebär 170 skjutdagar per år på fältet.

Miljödomen innebär att det blir tillåtet för militären att företa skjutövningar på området under hela året utom maj till och med juli samt under jul- och nyårshelgerna.

Eric Tenland från Vi i Maglehem vill ännu inte ta ställning till om domen ska överklagas eller inte.

- Först måste vi läsa den i dess helhet. Spontant kan jag säga att jag inte tycker att rätten tagit hänsyn till Natura 2000, att Ravlunda är ett naturområde som EU klassat som särskilt känsligt. Den delen i beslutet skulle vi kanske försöka få överprövat.

I någon mån anser Eric Tenland ändå miljödomstolens beslut vara en delseger. Tidigare, säger han, var det bara juli månad som var fredad för skjutövningar. Att också maj och juni samt jul och nyår blir skjutfritt är en klar fördel för dem som bor i grannskapet.

*****

Försvarets sista bastion i Skåne faller

2004-01-19

P7 på Revingehed är det sista kvarvarande militära förbandet i Skåne. F10 i Ängelholm är snart avvecklat.

Tidigare under den senaste 10-15 års perioden har följande förband försvunnit:

Lv 4 i Ystad, P2 i Hässleholm, A3 i Hässleholm, F5 på Ljungbyhed, P6 i Kristianstad, T4 Hässleholm, Milostab Syd Kristianstad, 13 Fördelningstab Hässleholm, Sektorstab syd Ängelholm.

Skåne har snart tömts på militära etablissemang. När nu Försvaretsmakten vill att P7 läggs ner så förlorar de skånska kommunerna helt den extra säkerhet som ett militärt förband i närheten erbjuder.

Det kommer att dröja många timmar innan undsättning kan anlända vid till exempel oljeutsläpp, snökatastrofer, översvämningar, stora elavbrott och när skallgångskedjor behövs för att leta upp försvunna människor.

Stora investeringar krävs i kommunerna för att själva skapa denna extra resurs. Bandvagnar, lastbilar, tält, elverk, livsmedel personal med mera måste hållas beredda någon annanstans och betalas av kommunerna. Investeringar som krävs för att åstadkomma detta medför sannolikt skattehöjningar. Har vi skåningar råd att mista P7?

I den film som Försvarsmakten skickat ut, att visas för all personal, talas tydligt om att man satsar på stora garnisoner. De små, så kallade solitärerna, skall avvecklas. P7 är just en sådan, liten, solitär.

Med avvecklingen av P7 följer avveckling av hela stödet till Hemvärn och frivilligrörelse. Hemvärn, FBU, Brukshundsklubb med mera förlorar allt det stöd, som ett militärt förband kan ställa upp med, i form av kompetens, materiel, lokaler och mark. Att Försvarsmakten behåller de stora garnisonerna i Boden, Stockholm och Skövde är då en klen tröst.

P7 ligger nära till alla kommuner i Skåne. De värnpliktiga kan resa med regiontrafik för att ta sig till Regementet. P7 är därför ett populärt alternativ för våra skånska ungdomar.

P7 har lätt att rekrytera både de värnpliktiga och de anställda som behövs för att fungera väl. Om P7 försvinner kommer våra ungdomar att få resa många timmar varje helg för att komma till sitt regemente. Närheten till hemmet försvinner. Hundratals jobb för civila och officerare försvinner.

Slutliga avgörandet är ett politiskt beslut. Demokratin fungerar dock dåligt när ingen debatt hörs bland politiker och massmedia. Många politiker och representanter för massmedia vet inte ens om att alla de ovan uppräknade förbanden försvunnit.

Än mindre att P7 redan föreslagits för nedläggning i Högkvarterets korridorer. Om vi inte får i gång en debatt och gör våra röster, som skåningar, hörda så kommer beslut i Stockholm att allvarligt påverka vår trygghet och ekonomi här i södra Sverige.

Det är dags att starta debatten.

Det är dags att visa för beslutsfattarna i Stockholm att vi inte accepterar att förlora vårt sista regemente. Det är dags att reagera. Det är dags att försvara P7. Om några veckor kan det vara för sent.

Engagerad och orolig

*****

"Ravlunda skjutfält utgör juvelen i kronan"

2004-05-21

Avgående P7-chefen slår vakt om värdefullt övningsfält.

Pontus Persson 0414-289 95
pontus.persson@allehandasyd.se

RAVLUNDA

- För de mekaniserade förbanden och artilleriet utgör Ravlunda skjutfält juvelen i kronan.

Detta fastslog överste Anders Emanuelson, avgående chef för P 7, Södra Skånes regemente i Revinge, när han gästade Allmänna för svarsföreningens välbesökta möte i Kristianstad.

- Fördelen med Ravlundafältet är att man kan ha bra övningar med en halv bataljon, ungefär 600 man. Det finns manöverutrymme för stridsvagnar, stridsfordon 90, pansarvärnsrobotar och artilleri, sa Emanuelson, som har vårens stora militärövning Dubbeleken i färskt minne.

EN STRATEGISK RESURS

Enligt regementschefen finns det inget skjutfält i Sverige som motsvarar Ravlundas kaliber.

Bland mötesdeltagarna, flera pensionerade officerare, framhölls också att skjutfältet är en strategisk resurs.

Mats Johnsson, chef för skånska dragongruppen i Hässleholm, underströk också att Ravlunda skjutfält är en absolut förutsättning för hemvärnets möjlighet att öva.

- Frivilliga i hemvärdnet övar mellan 20 och 100 timmat per år. Den tiden ska användas till övning och inte till transporter, sa Johnsson, som är ansvarig för en av militärdistriktets elva grupper och för frivilligutbildningen i norra Skåne.

- P 7 utgör en förutsättning för oss att kunna rekrytera nytt folk, sa Mats Johnsson.

Allmänna försvarsföreningen har genom sin ordförande, landshövding Bengt Holgersson, och vice ordförande, regionrådet Henrik Hammar (m), engagerat sig i försvarsfrågan.

Bengt Holgersson har uppvaktat försvarsministern i frågan om P 7:s framtid tillsammans med regionala och lokala politiker. En särskild grupp, under ledning av förre P7-chefen, stabsdirektör Leif Nilsson, Region Skåne, argumenterar också för regementets överlevnad utifrån militära och civila aspekter.

Överste Anders Emanuelson har i fyra år arbetat med att utveckla P/ som idag har 255 ? och 52 civilanställda. Revinge är det max en timmes pendling från alla delar av Skåne, vilket gör det lätt att rekrytera personal - Våra övnings- och skjutfält är viktiga för träning av befäl och värnpliktiga, sa Emanuelson och nämnde Rinkaby, Ravlunda, Kabusa och Björka; på sistnämnda fält kan man öva strid i bebyggelse.

Han framhöll också att den stora befolkningskoncentrationen i Skåne talar för ett starkt svar.

Men det är osäkert om Skåne får behålla sitt sista regemente. Ingen vet vad som händer förrän den 20 september, då regeringen lägger sin proposition.

Då arbetar Anders Emanuelson på Försvarshögskolan i Stockholm, eftersom Lars Hammarlund blir ny regementschef på P 7 den 1 juli.

Riksdagen avgör regementets öde i december.

*****